8554 AA
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.126
66001 KOPER

PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo
Cena 400 lir
Leto XXXVII. Št. 200 (11.022)
TRST, torek, 25. avgusta 1981

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

SPADOLINI ZAČEL KROG POSVETOVANJ S PREDSTAVNIKI TRGOVCEV

Kako zaustaviti naraščanje cen?

Podrobnejša pogajanja bo vodil minister za industrijo in trgovino Marcora

RIM — Ob vztrajnih napovedih o občutnih poviških cen blaga široke potrošnje, ki naj bi septembra dosegli nove skoke od najmanj 4 do največ 15 odstotkov, in zato vzbujajo upravičeno zaskrbljenost v najširši javnosti, je včeraj predsednik vlade Spadolini začel krog posvetovanj, ki jih je vlada sklenila voditi z vsemi dejavniki, ki vplivajo na gibanje cen. Sprejel je najprej zastopnike Združenja trgovcev (Confcommercio), nato pa še delegacijo Zveve malih trgovskih obratov (Confesercenti).

Razgovori so bili razmeroma kratki in zgolj preliminarnega značaja, ker bo — po Spadolinijevem pooblastilu — nadaljnja stvarnejša pogajanja vodil minister za industrijo (in trgovino) Marcora, ki med drugim tudi predseduje pristojnemu medministrskemu odboru za cene. Plodovi včerajšnjih začetnih pogovorov so bili torej, sodeč po uradnih poročilih, ki ju je predsedstvo vlade izdalo po obeh sestankih, bolj skromni.

«Delovni predlogi», okrog katerih se je razvijala razprava med predsednikom vlade in Združenjem trgovcev, so zadevali predvsem možnost ustanovitve mešanega organa (med ministrstvom za industrijo in organizacijami trgovcev), ki naj bi skrbel za nadzorovanje gibanja cen, in pa način, kako bi zagotovili potrošnikom stalno in podrobno informacijo o teh gibanjih. Izključili so vsako možnost «zamrznitve» cen, češ da je taka rešitev že pokazala (leta 1973) svojo neučinkovitost. Zdi se torej, da je Spadolini v načelu sprejel stare predloge trgovcev, ki mu jih je predsednik Confcommercio Orlando izročil danes v posebnem dokumentu.

V njem v bistvu ponavljajo predlog o ustanovitvi «državnega gospodarskega observatorija», ki naj bi zbiral podatke o cenah (toda brez vsake oblasti, da zavira njihovo rast), sklepanje «konjunkturnih sporazumov» med proizvodnjo in prodajo glede najbolj «občutljivega» blaga ter «programskih sporazumov» med največjimi industrijskimi in trgovskimi koncerni za najpomembnejše sektorje. Nazadnje govori dokument o potrebi po preustroju razdeljevalne mreže (katere izredna razdrobljenost je eden glavnih vzrokov velikih razlik med cenami na debelo in na drobno).

Po sestanku je predsednik Združenja trgovcev posebej zavračal «koncentričen napad proti kategoriji», češ da so trgovci le zadnji člen verige pri naraščanju cen, na katero vplivajo podražitve pri izvoru, prevozih, javnih tarifah, petroleju in kreditu ter delovni sili. Zastopniki malih trgovcev pa so zahtevali raztegnitev «pravične stanarine» na trgovine, kreditne olajšave in reformo trgovske zakonodaje. Nasprotujejo pa mešanemu organu za nadzorstvo nad gibanjem cen, češ da pripada ta naloga le vladi. Včeraj sta se oglasili tudi kmečki sindikat Confcoltivatori in Zadružna zveza, ki soglašata v zahtevi, naj medministrski odbor za cene ne odobri novih podražitev in predlagata preustroj trgovske mreže, ki naj odpravi špekulacije.

Padec vrednosti dolarja in zlata

RIM — Tečaj dolarja nadaljuje rahlo padanje od zgodovinskega rekorda 1.271 lir, ki ga je dosegel pred nekaj tedni. Včeraj se je ameriška valuta prodajala v Italiji po 1.226 lir, podoben padec pa je tečaj dolarja zabeležil tudi v drugih evropskih državah in na Japonskem. Še nadalje močno pada vrednost zlata, ki je včeraj kotiralo v Londonu 422 dolarjev za unčo, v Italiji pa 16.650 lir gram.

RIM — Predsednik vlade Spadolini je sinoči sprejel v palači Chigi finančnega ministra Formico.

SKLEP PARLAMENTARNE KOMISIJE

Še en korak na poti k prikrivanju resnice o pokolu na Trgu Fontana

Postopek proti Andreottiju, Rumorju, Tanassiju in Zagariju zaradi kritja agenta SID Giannettinija bodo arhivirali - Kljub temu se bosta morala Rumor in Tanassi verjetno zagovarjati pred parlamentom

Mario Tanassi

Mariano Rumor

RIM — Na poti k prikrivanju resnice o tragičnem 12. decembru 1969, ko je fašistična bomba v milanski Kmečki banki ubila šestnajst nedolžnih oseb, kakih sto pa hudo ranila, je bil včeraj storjen še en važen korak naprej. Potem ko je catanzarsko porotno prizivno sodišče oprostilo zaradi pomanjkanja dokazov fašista iz Veneta Fredo in Venturo ter fašističnega agenta vojaške obveščevalne službe Giannettinija, je parlamentarna preiskovalna komisija včeraj oprostila še politične predstavnike — dva bivša predsednika vlade in dva bivša ministra — obtožbe, da so sklenili «kriti» obveščevalca SID Giannettinija in s tem močno ovirati delovanje preiskovalcev v ugotavljanju resnice o bombi na Trgu Fontana.

Sklep parlamentarne komisije ima toliko bolj grenak priokus, če upoštevamo, da njena naloga ni bila, da bi štirim političnim voditeljem — Andreottiju in Rumorju (KD), Tanassiju (PSDI) in Zagariju (PSI) — sodila in izrekla razsodbo. Dvajsetim članom komisije je bilo samo naloženo, da ugotovijo, ali so obtožbe proti četverici osnovane: samo v primeru, da bi te obtožbe spoznala za «očitno neosnovane», bi morala komisija postopke arhivirati, drugače pa bi morala vso zadevo predati parlamentu, ki mu ustava nalaga, da se izreče o sodnih odgovornostih ministrov in predsednikov vlad.

Kljub temu pa je komisija sklenila, da postopek proti vsem štirim političnim predstavnikom arhivira. Po mnenju večine v komisiji so torej sumi, da so Rumor, Andreotti, Tanassi in Zagari prispevali k temu, da je bila sodnikom prikrita resnična vloga agenta SID Giannettinija, «očitno neosnovani». Glede Andreottija in Zagarija je bilo mnenje dvajsetih članov komisije skoraj soglasno (samo en član se je izrekel proti arhiviranju, 19 pa za arhiviranje postopka), glede Rumorja in Tanassija pa so glasovanja dala drugačen rezultat: enaist članov komisije — predstavniki KD, PSI in PSDI — je bilo za arhiviranje, devet — zastopniki KPI, neodvisne levice, radikalcev in MSI — pa se je izreklo proti arhiviranju in za odprtje postopka pred parlamentom.

Prevladala je torej teza o arhiviranju, vendar prav zaradi različnega izida glasovanj ni zadeva še zaključena. Rumor in Tanassi bi se lahko vendarle znašla na zatožni klopi pred parlamentom, ko bi vsaj ena tretjina članov obeh zbornic to zahtevala. Zakon namreč to možnost dovoljuje v primerih, ko se parlamentarna komisija izreče za arhiviranje z navadno večino namesto s štiripetinsko. Za odprtje postopka pred parlamentom proti Rumorju in Tanassiju je torej potrebnih 318 podpisov poslancev in senatorjev, to število pa bo lahko doseči, če bodo predstavniki KPI v to privolili. Stranke, ki so se v parlamentarni komisiji izrekle proti arhiviranju, razpolagajo namreč s 387 glasovi.

Zadeva torej še ni zaključena: radikalci so že napovedali, da bodo začeli z zbiranjem podpisov — časa na razpolago je samo pet dni — počakovati pa je, da se bodo v to smer angažirali tudi komunisti, kot se da sklepati tudi iz izredno kritičnih izjav komunističnega člana parlamentarne preiskovalne komisije Spagnolija. Potem ko je poudaril, da je bilo glede obtožb na račun Rumorja in Tanassija nemogoče govoriti o «očitni neosnovanosti», je Spagnoli dodal, da je komisija zakrivila tudi nekaj formalnih prekrškov, s čimer je dokazala, da ni sposobna delovati kot organ pravice. Zato mora biti takšen organizem, kot je komisija, izbrisan iz našega sistema. O tem sicer mnoge politične sile z besedami soglašajo — je še dejal Spagnoli — vendar ga nočejo razpustiti, ker jim omogoča, da krijejo svoje ljudi.

Povsem drugačne so seveda izjave demokrščanskega tajnika Piccolija, ki ni skrival svojega zadovoljstva zaradi sklepa komisije, ki naj bi dokončno opravila s tezo soodgovornosti političnih in državnih vrhov v pokolu na Trgu Fontana. Potem ko je zapel slavospev Andreottiju in Rumorju, je Piccoli še ugotovil, da so krivci strašnega terorističnega dejanja še vedno neznani in rekaznovani: v tej zvezi pa je dodal, da «nihče med nami ne bo miroval, dokler ne bo popolnoma pojasnjena ena najbolj krvavih strani naše zgodovine».

NEW YORK — 25. januarja letos so neznanci hoteli osvobodili iz zapora «Metropolitan correctional center» v Manhattanu nekatere svoje pripite pajdaše. Med ljudmi, ki naj bi jih osvobodili s pristankom helikopterja na strehi kaznilnice, naj bi bil tudi sloviti Michele Sindona, kar je potrdil eden od zapornikov, John Redjond, zapleten v poskus bega.

Polkovnik Moamar Gedafi med tiskovno konferenco v Addis Abebi (Telefoto AP)

KLJUB NEUGODNEMU VREMENU USPELO SREČANJE SOSEDNJIH NARODOV

Z desete jubilejne Kamenice enoten poziv za priznanje pravic beneškim Slovencem

Že deset let je Kamenica simbol prizadevanj beneških Slovencev za krepitev prijateljskih vezi med narodi, ki se srečujejo na tem delu zemlje in obenem simbol prizadevanj za uveljavljanje pravic Slovencev, ki tu živijo in delajo že dolga stoletja. Taka je bila tudi letošnja, deseta Kamenica. Neurje ni prepodilo obiskovalcev in ko se je v poznih popoldanskih urah zvedrilo in se je končno začel spored se je na prireditvenem prostoru, ki ga je transparent z napisom «Slovenci pozdravljamo svoje sosede» uokvirjal v širši pomen manifestacije, ki ni bila le ena izmed tolikih — bolj ali manj pomembnih — vaških šager ampak je izzvenela kot opozorilo na odgovornosti za zavlačevanje z reševanjem manjšinske problematike, tedaj se je na prostranem travniku pred odrom zbralo več kot dva tisoč ljudi, med njimi mnogi predstavniki družbenopolitičnih organizacij; predsednik deželnega sveta Mario Colli, deželni svetovalec Drago Stoka, generalni konzul SFRJ v Trstu Štefan Cigoj, predsednik SKGZ Boris Race in številni drugi.

Govornika na letošnji, jubilejni Kamenici sta bila župnik Emil Cenčič in Izidor Predan. Govorila sta jasno, brez ovinkov, tako, da je bilo vsem razumljivo. Cenčič je dejal, da se dve «nevšečni in nepravični reči» nista spremenili in nista izginili. Prva, da so še ljudje v Benečiji, ki vodijo nespametno politiko, ki se trudijo, da bi ločili Slovence v Italiji v tri posebne skupine, katerim pripadajo, različne pravice ter da tiste, katerim ne priznavajo nobene pravice, Slovence v videmski pokrajini, delijo še v štiri podskupine, po politiki «divide et impera, kot pravi stari latinski pregovor». Ta politika, je dejal Cenčič, je krivična, saj je za drugačno stanje Slovencev v posameznih pokrajinah kriva zgodovina in je to le posledica dejavnosti političnih ljudi, ki se «norčujejo z narodi». To je politika tistih, katerim smrdi enotnost Slovencev v Italiji. Mi, Slovenci, četudi živimo na Tržaškem, Goriškem in v videmski pokrajini, smo sinovi istega slovenskega naroda, je poudaril govornik.

Druga «krivična reč» pa je v dejstvu, da so še ljudje, ki pravijo, da med Benečani ni razširjena zavest, da so Slovenci, ki spadajo k slovenskemu narodu in jim zato Italija ne prizna narodnostnih pravic. Ta politika je lažniva in nesramna: kako, da Benečani nimajo zavesti in kako, da ne zahtevajo svojih pravic in globalne zaščite? Ne samo, da se niso nikoli odpovedali svojemu materinemu jeziku, da niso zatajili, da so Slovenci, ne samo, da od konca druge svetovne vojne stalno pošiljajo spomenice, zahteve, delegacije k pristojnim organom brez vsakršnega odziva, ampak ali ne vidijo, da je v Benečiji odkar je padel fašizem nastalo več kot 30 kulturnih društev, zelo delavnih, številne organizacije, ki izpričujejo zavzetost slehernega beneškega Slovenca za svoje pravice. Zahtevamo, je dejal Cenčič, da konča v naši Benečiji politika odlaganja, zamujanja in zamude, da v naši Benečiji ne pride nikoli do rešitve problemov, razen morda z zadnjim vlakom, kadar je že prepozno.

In Izidor Predan je ta odločen poziv še izpopolnil. Kamenica, je dejal, je nova ideja prijateljstva, bratstva, sodelovanja med narodi, je ideja razumevanja in medsebojnega spoštovanja. Sem vabimo ljudi, da pokažemo, kaj znamo in tudi da se kaj naučimo, spoštujemo vsakogar, a od vsakogar terjamo spoštovanje. Sem prinašamo kulturo in prijateljstvo v zameno za enakovredno kulturo in za isto prijateljstvo. Kamenica predstavlja odklanjanje sovraštva in zato bo še živela. Pa ne samo en dan v letu, ampak živela bo vedno, kot del naše volje in naših prizadevanj za boljše razumevanje med narodi, med sosedi tu na tem majhnem koščku zemlje.

Prav to razumevanje, prijateljstvo in sodelovanje je prišlo najbolj odkrito do izraza v nedeljskem sporedu, na katerem niso nastopili samo Slovenci videmske pokrajine, ampak je bilo to res kulturno srečanje sosednjih narodov, saj so svoje znanje na njem pokazali tudi koroški Slovenci, Slovenci iz matične domovine, tržaški Slovenci in Furlani. Nedeljsko slavje na Kamenici, ki se je kot običajno začelo z mašo v štirih jezikih, se je tako končalo z razigranostjo, s sklepanjem novih prijateljskih vezi med sosedi, z resnično družabnostjo, ki se ni končala v poznih večernih urah, ko je Kamenica simbolično zaprla vrata do prihodnjega leta, ampak se še nadaljuje, saj so spletene prijateljske vezi med sosedi trajne, vsaka je sestavni del tistega tkiva, ki ga z abstraktno besedo imenujemo prijateljstvo in dobro sosedstvo med narodi, ne da bi se pravzaprav zavedali, da predstavlja v resnici ta pojem skupek neštetih osebnih vezi, takih, kakršne se spletajo tudi na Kamenici. (bbr)

MEDTEM KO HAIG IN SADAT ZA VSE KRIVITA LIBIJO

LIBIJSKI VODITELJ MOAMAR GEDAFI IZJAVIL DA STA NJEGOVI BOJNI LETALI PRVI NAPADLI

OAE obsodila ameriško «strategijo topnjač» - ZDA bodo nadaljevale z manevri v Sidrskem zalivu

BEJRUT — Voditelj libijske džamahirije polkovnik Moamar Gedafi je izjavil, da sta njegovi bojni letali prvi odprli ogenj proti ameriškemu lovcu, ki je kršil libijsko ozemeljsko celovitost v Sidrskem zalivu». Po trditvah Gedafija sta letali sestrelili ameriškega lovca, ko ta ni hotel zapustiti libijskega zračnega prostora, a sta podlegli očitni premoči osmih ameriških reaktivcev «F-14».

«Nove» Gedafijeve izjave je posredovala libijska tiskovna agencija «Jana», polkovnik pa jih je izrekel že pred dnevi na neki tiskovni konferenci v Addis Abebi. Včeraj pa je libijski voditelj po končanem obisku v Združenih arabskih emiratih in kratkem postanku v Kuvajtu prispel v Damask. Prav tu si Gedafi od ameriško - libijskega incidenta obeta največ. Nevarno rožljanje z orožjem v Sidrskem zalivu je namreč preko noči strnilo vrste tistih arabskih držav, ki so tako ali drugače vezane na Moskvo, a tudi druge države so z večjim ali manjšim odstopanjem obsodile ameriško zadržanje, če drugega ne, da se ne bi zamerile prepirljivemu in neprediviljivemu libijskemu voditelju. Njihova podpora pa je za Gedafija predvsem simbolične narave. Bolj ga zanima, da bi odpravil nesoglasja z voditelji v Damasku s katerimi je že neuspešno poskusil «nezlomljivo enotnost». Sinoči se je že pogovarjal s sirskim voditeljem Hafezom el Asadom, kateri ga je baje vsestransko podprl.

Čisto drugače pa je ocenil libijsko - ameriški incident v Sidrskem zalivu egiptovski predsednik Sadat. Poleg Izraelcev je Sadat edini, ki je izrecno podprl ameriško verzijo in obrazložitve vzrokov letalskega spopada. Za Sadata je Gedafi «neposredno odgovoren» za incident, «libijsko ljudstvo pa bo Gedafija prej ali slej klicalo na odgovornost zaradi neprisebnih dejanj, ki ogrožajo varnost države». Gedafijeve pretenzije o 200-miljskem pasu teritorialnih voda je ocenil kot «blazne», saj bi se pas razprostiral «skoraj do Sicilije». Prav tako je za «blaznega» ocenil sklep, da pošljejo okorne «suhoje» proti najsodobnejšim «F-14». Egiptovski predsednik tudi ni skoparil «z okrasnimi pridevki» na račun libijskega voditelja. Zanj je le «donkihotski duh, ki trpi za megalomanijo». «Želel bi posnemati Naserja, je ob koncu dejal Sadat, a Naser je v vseh svojih dejanjih mislil na koristi svojega ljudstva in na obrambo celovitosti svoje dežele in ni napadal drugih, kot je to napravil Gedafi.»

V besedah bolj umirjen, a v bistvu je isto kot Sadat povedal tudi ameriški državni tajnik Haig. Zanj je Libija načrtno iskala incident, ki ni rezultat trenutne neizkušenosti ali zagnanosti libijskih pilotov. S tako izjavo je Haig neposredno demantiral dosedanje trditve Pentagona, da je bil spopad rezultat osebne pobude libijskih pilotov. Bivši poveljnik NATO sil v Evropi je tudi dejal, da bo sečaj Gedafi dvakrat pomislil, preden se bo ponovno spuščal v taka dejanja. Po Haigovih besedah ZDA niso pričakovale take Gedafijeve reakcije, a niso bile nepripravljene. «Poznavajoč Gedafija smo bili samo po sebi razumljivo pripravljeni na vse», je poudaril Haig. Ameriški državni tajnik je posvetil tudi precej besed «Gedafijevi podpori mednarodnemu terorizmu» in izrazil bojazen, da bi Libija skušala z nepremišljenimi dejanji oprati poraz v Sidrskem zalivu.

Po Sadatovih in Haigovih besedah je torej vsega kriv Gedafi. Tega mnenja pa ni Organizacija afriške enotnosti, ki je včeraj obsodila ZDA, da se v odnosih do Libije poslužujejo «strategije topnjač». Tudi tisti na Zahodu, ki se ne strinjajo z Gedafijevimi izpadi na mednarodnem prizorišču, ki jim je enostranska razširitev libijskih teritorialnih voda kršitev mednarodnih običajev, se upravičeno sprašujejo, če je treba taka sporna vprašanja reševati z nevarnim rožljanjem brodovij. Kaže na, da je to za Reaganovo administracijo edini jezik, saj ameriški tednik Newsweek že napoveduje, da se bodo podobni manevri v Sidrskem zalivu nadaljevali.

SFRJ odpoklicala veleposlanika iz Belgije

BRUSELJ — Kot poroča tiskovna agencija ANSA je jugoslovanska vlada včeraj v znak protesta odpoklicala svojega veleposlanika v Belgiji Esada Cerića, ker tamkajšnje oblasti niso odgovorile na diplomatsko noto, s katero je Jugoslavija zahtevala večjo odločnost pri zatiranju in razkrinkanju protijugoslovanskih emigrantskih skupin, ki so v zadnjem letu priravili kar 12 atentatov na sedeže raznih jugoslovanskih organizacij v Bruslju. Esad Cerić, ki je odpotoval v domovino že 13. avgusta se ne bo vrnil v Belgijo, dokler ne bodo tamkajšnje oblasti z dejanji pokazale, da nameravajo primerno ukrepati proti atentatorjem.

V ZVEZI S PARLAMENTARNO RAZPRAVO O «EVROIZSTRELKIH»

Pravda spet napada Colomba in Lagoria

Obtožuje ju «pohlevnega» sprejemanja ameriških stališč

MOSKVA — Glasilo sovjetske komunistične partije «Pravda» je v svojem komentarju o nedavni razpravi v italijanskem parlamentu o «evroizstrelkih» ostro napadlo zunanjega ministra Emilia Colomba in obrambnega ministra Lelia Lagoria, ki sta se zavzela za namestitev jedrskega orožja na Siciliji.

Sovjetski list očita ministroma, da sta si na vse kriplje prizadevala opravičevati stališče vlade, ki ubogljivo sledi politiki Bele hiše in to pod pretvezo domnevne vojaške premoči SZ in torej potrebe po vzpostavitvi ravnotežja. Odločitev o postavitvi jedrskega oporišča na Siciliji, piše «Pravda», sta Colombo in Lagorio predstavila kot korak naprej k začetku pogajanj med Vzhodom in Zahodom za jedrsko omejevanje ne pa kot faktorja za stopnjevanje napetosti v Evropi. Z drugimi besedami, trdi «Pravda», sta ministra potrdila stališče, da se nameravа Zahod pogajati s SZ, le tedaj ko bo dosegel vojaško premoč. Vendar, priznava moskovski list, sta ministra morala priznati, sicer le z besedami, nujo po čimprejšnjih pogajanjih za omejitev jedrskega orožja v Evropi.

V svojem komentarju se je «Pravda» dotaknila tudi vprašanja nevtronske bombe. Italijanski vladni krogi, piše še glasilo KP SZ, ki so običajno zelo občutljivi za prestižna vprašanja, so tokrat povsem zamolčali dejstvo, da so ZDA prevzele svojo odločitev, ne da bi se pred tem posvetovale s svojimi evropskimi partnerji, katere so postavili pred storjenim dejanjem. V Italiji skušajo tako tudi prepričati javno mnenje, da nevtronska bomba ne predstavlja nobene grožnje za Evropo.

Na kritike moskovske «Pravde» je posredno že odgovoril Colombo, ki je v svojem včerajšnjem govoru na mitingu za prijateljstvo med narodi, ki poteka te dni v Riminiju, potrdil, da se njegova vlada in vsa Evropa zavzemata za pogajanja, ki so nujna, da pa je treba najprej zagotoviti jedrsko ravnotežje na celini. Colombo je tudi poudaril, da mora postati skupnost «desetih» aktivni subjekt v mednarodni politiki, ne pa zgolj nevtralno prizorišče konfrontacije med velesilama.

TISKOVNA KONFERENCA KOMANDANTA ŠESTEGA AMERIŠKEGA BRODOVJA

«Bili smo vedno v mednarodnih vodah»

NEAPELJ — «Nobenega posebnega dovoljenja nismo zaprosili in potrebovali ga nismo,» sta včeraj dejala ameriška pilota, ki sta prejšnji teden v Sredozemlju sestrelila dve libijski letali. To je bila pravzaprav ena redkih nebirokratskih izjav na včerajšnji tiskovni konferenci, ki so jo pripravili za približno 200 italijanski in tujih novinarjev na letalonosilki Nimitz, ki se je po končanih vojaških vajah v Sredozemlju zasidrala pred neapeljskim pristaniščem «kot je bilo že prej predvideno.» Ameriški posadki sta, kot izhaja iz včerajšnje tiskovne konference, ravnali «korektno iz samoobrambe.» Tako je dejal poveljnik šestega ameriškega brodovja, admiral William H. Rowden, ki je v bistvu potrdil že znano ameriško verzija spopada, le da ji je dodal nekaj «podrobnosti», kot jih je sam imenoval. Recimo to, da so ameriška letala 18. in 19. avgusta zabeležila 45 «srečanj» z libijskimi lovci, od teh 35 v prvem dnevu.

Kar šestkrat so morali Američani «kontaktirati» libijska letala, da so jih prepričali, naj se umaknejo z območja vojaških vaj. Opazili so tudi podmornico libijske mornarice, vendar le-tej niso pripisovali posebne pozornosti. In končno, še ena podrobnost: to je že levetič, da je šesto ameriško brodovje pripravilo vojaške vaje na «približno istem območju» od leta 1977 do danes. Zadnjikrat je bilo to septembra 1980, ko je bil ameriški predsednik še Carter. Na izrecno vprašanje, če so sedaj območje pomaknili proti jugu pa je admiral Rowden dejal, da gre «v glavnem na isto območje.» Šlo naj bi vsekakor za rutinske vaje ameriške vojne mornarice, ki so bile načrtovane že pred več meseci, območje pa je bilo izbrano, ker «v glavnem po njem ne tečejo pomorske in zračne trgovske poti ter na njem ni večje ribolovne dejavnosti.» Sicer pa so Združene države pravočasno obvestile zainteresirane države, med 12. in 14. avgustom. Predvidele so tudi posebno «varnostno službo», tako z radarji kot tudi z izvidniškimi letalskimi poleti; če se je kako letalo preveč približalo območju, vojaških vaj, so ga ameriški lovci prestregli in ga prisilili, da se oddalji. Vaje so namreč vsebovale tudi sestrelitev radijsko vodenih letal, ki so vzletela z letalonosilk Nimitz in Forrestal ter je obstajala nevarnost, da bi izstrelki lahko zadeli kako tuje letalo, ki bi po naključju zašlo na območje vojaških vaj.

Ko pa je admiral prešel k opisovanju spopada je opustil vse podrobnosti. Medtem ko sta bili dve ameriški letali na izvidniškem poletu sta prestregli dva libijska lovca in eden od teh je izstrelil raketo, «ne da bi bil izzvan.» V trenutku napada sta bili ameriški letali čelno pred libijskimi in pilota sta tako videla izstrelitev rakete. Iz samoobrambe sta se za to usmerila za napadalca insestrelila obe letali. Noben Američan ni bil pri tem ranjen; en libijski pilot se je rešil s padalom in ga je nato potegnila iz morja neka libijska ladja, «o drugemu pa ne vemo ničesar.»

In še zadnji podatki: Američani niso bili nikoli mnenja, da s temi vojaškimi vajami ne tvegajo ničesar. «Bili pa smo vedno v mednarodnih vodah,» je še dodal ameriški admiral. Z zornega kota vojaka mu ne more nihče oporekati, politiki pa so o tem svoje mnenje že povedali.

ZASKRBLJENOST SPRIČO STOPNJEVANJA NAPADOV NA DRAGINJSKO DOKLADO

Po velikošmarnih počitnicah čaka delavce vrsta težkih preizkušenj

Na obzorju zopetna podražitev blaga in storitev, odprta vprašanja pa se ne rešujejo
V štivanski papirnici še dopolnilna blagajna, ladjedelnica CAA ostaja pa na slepem tiru

Tudi tokratne velikošmarne počitnice so bile za prenekaterega delavca in delavsko družino grenke. Na morski peščini ali v planinski svežini so se delavci sicer res lahko malo odpočili pa tudi kaj pozabavali, toda pravega brezskrbnega občutja menda niti v teh dneh niso poznali. Eden je bil na robu odpusta, drugi na tem, da ga vpišejo v dopolnilno blagajno, a tretji že itak v tej blagajni. Kaj v bodoče?

Prihodnji mesec se bodo predstavniki enotne sindikalne zveze CGIL - CISL - UIL sestali z zastopstvom Spadolinijeve vlade in Confindustrie, da se domenijo glede protiinflacijskega programa. Naloga sindikalistov gotovo ne bo lahka, saj so sindikati, oziroma delavci čedalje bolj podvrženi ofenzivi kapitala in desnice zoper delavsko in sindikalno gibanje. Kot primer naj nam velja sistematično napadanje premične lestvice, to se pravi draginjske doklade, češ da pomeni eno glavnih krivk za sedanjo gospodarsko krizo. V resnici si delavec s to doklado vsaj deloma pribori, kot znano, to, kar mu inflacija odškrtne na plači,

Pri nas so ti problemi še toliko bolj žgoči spričo neupravljivosti tržaške občine in pokrajine po krivdi dobro znanih nam krogov. Če samo bežno omenimo lajtmotiv miljske ladjedelnice Cantieri Alto Adriatico in njenih kakšnih 300 uslužbencev, ki kljub vsemu še danes ne vedo, kaj in kako, velja npr. zabeležiti, da je okrog 300 nameščencev štivanske papirnice še vedno v dopolnilni blagajni. Ne samo, zadeva se je še bolj zapletla, odkar je Fabbrijeva soproga nekaj pomešetarila na švicarski meji (govor je o dragocenih slikah v vrednosti kakih 10 milijard lir), medtem ko ni sredstev — tako pravi gospodar papirnice — za preustrojitev vsaj ene proizvodne linije. V Tovarni velikih motorjev zaenkrat, kakor kaže, še gre, v nekaterih drugih obratih tudi, v splošnem pa prevladuje na Tržaškem mrtvilo. Ljudje, ali bolje delavci, so sila zaskrbljeni kolikor zadeva bodočo zaposlenostno raven, njihovo zaskrbljenost pa delijo tudi sindikalisti, tako npr. pokrajinski tajnik CISL Bruno Degrassi.

Dejal nam je po telefonu, da bodo odgovorni enotne sindikalne zveze CGIL - CISL - UIL o gornjih pa še o marsikaterem drugem vprašanju temeljito razpravljali v septembrskih dneh na pokrajinskih kongresih CISL (7. in 8.) in CGIL (10., 11. in 12.), nakar bodo zaključke posredovali v vsedržavnem merilu. Degrassi je mnenja, da so zdajšnje hude sindikalno - gospodarske razmere le sad predolgega zavlačevanja in zamud v reševanju tako živih problemov na ravni pristojnih oblastev.

Problemi se kajpada dan za dnem zaostrujejo, najhuje pa je to, da se na obzorju grmadijo grozeči oblaki novih podražitev tako potrošnega blaga kot javnih storitev, denimo, bencina, plinskega olja, električnega toka, telefona, sladkorja in še česa. Za nameravano navitje cen pa že zopet dolžijo tudi in predvsem arabske proizvajalce nafte in krepitev dolarja, namesto da bi se v Rimu enkrat za vselej lotili stvarnega gospodarskega načrtovanja. Kajti, če se po eni strani zvišajo cene in tarife, se po drugi ne bodo rešila kronična vprašanja, ki zadevajo npr. stanovanjsko krizo in pokojnine. Minister Andreatta pa se se je medtem odločil za drastično skrčenje javnih naložb na ključnih družbenogospodarskih področjih,

V nedeljo na Gradu Premiata Forneria Marconi

Prihodnjo nedeljo, 30. avgusta, bo na Gradu sv. Justa nastopila znana italijanska pop skupina Premiata Forneria Marconi. Koncert, ki ga prireja tržaška avtonomna letoviščarska in turistična ustanova, bi moral biti prvotno že drevi, a so ga preložili zaradi tehnično - organizacijskih zapletljajev.

Bogato praznovanje občinskega praznika

Sežanske družbenopolitične organizacije se vneto pripravljajo na praznovanje občinskega praznika, ki predvideva tudi letos serijo zanimivih prireditev. V petek, 28. avgusta s pričetkom ob 10 uri bo v dvorani občinske skupščine slavnostna seja zborov skupščine občine Sežana, zatem bodo najzaslužnejšim občanom in krajevnim delovnim organizacijam podelili nagrade «28. avgusta» in plakete Srečka Kosovela. Spored praznovanj se bo začel že v četrtek s košarkarskim turnirjem, v večernih urah pa bo v parku starega gradu v Sežani premiera Sofoklejeve Antigone v izvedbi KUD «Franc Žiberna». V petek pa bodo v občinski galeriji odprli razstavo olj akademskega slikarja Silvestra Komela. V okviru občinskega praznika bodo soboto zjutraj v Gradišču pri Materiji odprli nove proizvodne prostore HP Droga Portorož - TOZD Sudest Gradišče. Vedno v soboto zjutraj pa se bo začel slavnostni program ob odprtju nove poročne dvorane v Lipici, ki se bo z bogatim kulturnim sporedom nadaljeval tudi v popoldanskih urah. Isti dan bodo pri Obrovem odprli novo lovsko kočo ter odkrili spominsko ploščo borcem Istrskega odreda.

NA ENEM OD PRVIH SESTANKOV

POSVETOVALNI ODBOR F-JK DOLOČIL «DEŽELNE» SEJME

Po trije bodo v Trstu, Gorici in Vidmu, eden pa v Pordenonu

Pred kratkim se je prvič sestal posvetovalni odbor za sejme, ki je bil letos ustanovljen v sklopu dežele Furlanije - Julijske krajine, da bi koordiniral sejemske in razstavne prireditve v deželi. Odbor sestavljajo predstavniki sejemskih ustanov, trgovinskih zbornic, ustanov ERSA in ESA, družbenih komponent in združenj, ki delujejo na tem področju.

Odbor je že izrekel svoje mnenje o deželnih podporah nekaterim sejemskih ustanovam in družbam, katerim naj bi priskočilo na pomoč deželno vodstvo za turizem in trgovino. Kar se tiče krajevnih prireditev morajo pristojne občine nasloviti ustrezne prošnje deželni upravi do konca septembra.

Posvetovalni odbor je medtem že odločil, da bo dobilo naziv «sejem deželnega obsega» deset takih prireditev, od katerih bodo po tri v Trstu, Gorici in Vidmu ter ena v Pordenonu. V Trstu bodo to «Reptilia — razstava plazilcev», «Razstava — tržišče drobnarij» in «Razstava o morju». Vse tri prireditve bodo v prostorih tržaškega velesejma na Montebellu.

V Trstu ustanovili «Association Internationale du Temps Libre»

Pred nekaj meseci so tudi v Trstu ustanovili združenje Association Internationale du Temps Libre, s sedežem v Ulici Macchiavelli 9. Namen organizacije, kot je rečeno v njenem tiskovnem sporočilu, je spodbujanje rekreacijskih in kulturnih dejavnosti, predvsem če podpirajo spoznavanje in prijateljstvo med narodi. Na zadnjem zborovanju so izvolili vodstvo organizacije: predsednik je Arrigo Ravenna, tajnica Paula Fornasaro ter svetovalec Ettore Camber. Za podrobne informacije je mogoče telefonirati od 12. do 13. ure na številko 820-824 ter od 20. do 21. na številko 725-210.

Konzul Plečaš se poslavlja

Po petletnem službovanju na jugoslovanskem generalnem konzulatu v Trstu odhaja konzul Vladimir Pečaš na novo službeno dolžnost. V okviru poslovilnih obiskov je včeraj obiskal tudi naše uredništvo v spremstvu konzula Aleksandra Nikolića, ki se pripravlja, da prevzame njegovo mesto na konzulatu. Predstavniki Primorskega dnevnika in ZTT so se konzulu Plečašu zahvalili za njegovo petletno delo tudi v korist slovenske manjšine, njegovemu nasledniku pa izrazili dobrodošlico in željo, da bi čim bolj uspešno deloval na novi službeno dolžnosti.

Konzula Plečaš in Nikolić sta včeraj zjutraj obiskala tudi predstavnike Združena aktivistov osvobodilnega gibanja za Tržaško ozemlje. Poleg članov odbora so bili prisotni tudi predstavniki Zveze vojnih invalidov.

Na sliki: konzula Plečaš in Nikolić med pogovorom v našem uredništvu.

Podelili bodo nagrade prof. Renati Travan

V nedeljo, 6. septembra, ob 18. uri bo na Devinskem gradu kulturna prireditev. Revija «Furlanija - Julijska krajina — šola in kultura» bo namreč podelila nagrado prof. Renati Travan, ki je s pomočjo učencev srednje šole v Gradišču pri Gorici pripravila raziskavo o Krasu in njegovi naravi.

Častni gost bo pripovednica in esejistka Gina Lagorio, sprejeli pa jo bodo princ Raimondo della Torre e Tasso, pisatelj Stelio Mattioni ter založnik Antonio Napolitano.

OB IZTEKU LETOŠNJIH POČITNIC

Nedelja v znamenju oblačnosti in pospešenega prometa na cestah

Veliko ljudi je že zapustilo letoviščarske kraje in se vrnilo domov
Nekaj gneče na mejnih prehodih - Vremenoslovci obetajo lepo vreme

Nedeljsko sivo in temačno vreme nas je spomnilo, da je turistične sezone v bistvu konec in da se bo močno poletno sonce umaknilo bolj milim, blagim žarkom. Življenje se bo v mestu in na podeželju začelo pretakati v običajnem ritmu, čeprav je pričakovati začetek «produktivne dejavnosti» za prihodnji teden, ko se bodo odprli vsi obrati in tovarne pa tudi vrtci in se bodo ljudje soočili z že starimi in nikdar odpravljenimi vprašanji — draginjo, brezposelnostjo, dopolnilno blagajno itd.

In čeprav vreme v nedeljo ni bilo naklonjeno kopanju, izletom ali kar španciranju po mestu, je treba pripomniti, da kljub vsemu tržaške ulice ne živijo še v običajnem vrvežu in je na razpolago veliko parkirišč, ki jih sicer ni. Gnečo, ki jo je bilo zabeležiti v soboto in nedeljo na mejnih prehodih (predvsem pri Škofijah in na Pesku), niso povzročili domači, tržaški turisti, temveč tujci, največ Nemci in Francozi, ki jih je iz dalmatinskih letovišč pregnal dež in so se odločili za predčasen odhod proti domu. Precejšnje čakanje v kolonah pa so ljudje dobro prenašali, saj ni bilo vročine, ki bi kuhala živce in možgane. Skratka, ob vstopih v Italijo je bilo zabeležiti precej več gneče kot pri odhodih, čeprav ni malo tistih, ki si za dopust izberejo prav konec avgusta in začetek septembra.

Melanholično in dolgočasno vreme pa ni vplivalo na tržaške ljubitelje «domačega pridelka». V nedeljo je bilo videti na osmicah v breškem kotu prav veliko gostov, ki so že zjutraj rezervirali prostor pred dobro založenimi kletmi, da bi pozneje v dobrem razpoloženju pozabili na par kapljic dežja in sive oblake. Zato pa je bil promet zvečer toliko bolj gost, čeprav ni dosegel običajne stopnje, ki jo pričakujejo za konec tedna, ko bodo Tržačani spet počivali v svojih posteljah. In če na tržaških cestah ni bilo «izrednega» prometa, tega ne moremo trditi za ostale prometnice v naši deželi, kjer je bil promet izjemno gost. Vendar tudi tu so gnečo povzročali tuji turisti, ki so se vračali domov ali nedeljski turisti, ki so se kljub neugodnemu vremenu odločili za sprehod v hribe.

Včeraj se je vreme popravilo in priklicalo ob morje običajne kopalce, ki hočejo izkoristiti še zadnje ure sonca ter zagoreti. Vremenoslovci obetajo kolikor toliko solidno vreme do konca meseca in tudi za prvo polovico septembra, čeprav ne bo manjkalo niti občasnih padavin. Tako kaže, da bo tudi danes deloma jasno z zmerno oblačnostjo, kar bo prav gotovo ugodno vplivalo na splošno razpoloženje. Medtem pa ko se drugi še naslajajo v brezdelju, morajo vinogradniki že skrbeti za bližajočo se trgatev ...

● **Čez nekaj dni bodo začeli prenavljati tri poslopja, ki so last tržaške občine: poslopje Primčeve vile na Greti, menjo v Ul. Gambini in občinsko poslopje na Trgu Libertà. Največ denarja, 250 milijonov lir, bodo porabili za popravila poslopja v Primčevem vrtu, saj bodo morali popolnoma prenoviti streho poslopja in omet na zidovih. Popravljalna dela je oddala tržaška občina v zakup nekemu podjetju pred nekaj dnevi.**

Dežela in tržaška občina proti odloku ministra Andreatte

Danes zapade rok, do katerega so morale vse krajevne uprave, to so dežele, pokrajine in občine, ter vse javne ustanove vložiti v državne blagajne gotovino, ki presega 12 odstotkov njihovih letnih dohodkov. Tako namreč narekuje odlok zakladnega ministra Andreatte, ki je seveda izzval med upravitelji in v vsej italijanski javnosti precejšnje negodovanje. Marsikatera uprava je proti temu odloku že ukrepala. Tako so se na primer uprle dežele s posebnim statutom, med katerimi je tudi dežela Furlanija - Julijska krajina, ki naj bi v državne blagajne vložila okrog 20 milijard lir. Uprava naše dežele je sicer izdala vsa potrebna navodila za izpolnitev vsiljenih obvez, je pa odbornik za finance Zanfagnini ob tem opozoril na sporazum med deželami s posebnim statutom, da se čimprej sestanejo z ministrom v obrambo finančne avtonomije teh dežel.

Na ukrep zakladnega ministrstva je reagirala tudi tržaška občinska uprava, ki naj bi glede na svoje presežke plačala nad 13 milijard lir. Podžupan Bassani je v zvezi s tem izjavil, da ukrep omejuje finančne možnosti občine in hromi vso njeno dejavnost. Zato namerava poseči pri zakladnem ministru z zahtevo, da bi upoštevali krajevne avtonomije.

Čestitke

Danes se na Opčinah sreča z Abrahamom MARIO. Vse najboljše in še na mnoga leta mu kličejo družine Grgič, Paoli in Cosina.

Danes praznuje rojstni dan dragi mož in očka ALEKSANDER RAPOTEC. Iskreno mu čestitajo in želijo mnogo sreče in zdravja vsi njegovi.

V Zgoniku se bo pričel pouk v otroških vrtcih sedmega septembra

Da bi se lahko vzgojiteljice v občinskih otroških vrtcih v Zgoniku in Gabrovcu udeležile vsakoletnega seminarja, ki se bo odvijal od 2. do 5. septembra je zgoniška občinska uprava včeraj sprejela sklep, da se bo pouk v otroških vrtcih pričel v ponedeljek, 7. septembra. Prvotno je bilo namreč določeno, da bodo vrtci odprli vrata že s 1. septembrom. Zamudniki pa lahko še vpišcjo otroke od 1. do 5. septembra.

B. S.

Jazzovski koncert na starem trgu

Galerija Tribbio bo v sodelovanju s Tržaško avtonomno letoviščarsko in turistično ustanovo v soboto, 29. avgusta, ob 21. uri pripravila na Starem trgu glasbeni večer. Sodelovala bosta jazzista Silvio Donati in Sergio Rigon. V primeru slabega vremena bodo koncert izvedli v prostorih galerije Tribbio.

DANES NA TRŽAŠKI UNIVERZI

Pričetek mednarodnega seminarja o organizaciji prevozov v EGS

Ena izmed osrednjih točk seminarja bo posvečena zračnemu prometu

Na tržaški univerzi, v konferenčni dvorani fakultete za ekonomijo in trgovino, se bo danes začel dvaindvajseti mednarodni tečaj o organizaciji prevozov v Evropski gospodarski skupnosti. Organizira ga Inštitut za proučevanje prometa v EGS in bo trajal do vključno 5. septembra. Sodelovalo bo trideset strokovnjakov, prisotnih pa bo nad sto osebnosti desetih članic EGS. Tečanj bo letos posveče prvenstveno zračnemu prometu. Razpravljali bodo o pravnih problemih v zvezi z letališči, s poleti charter, s cenami in zavarovanjem. Spregovorili bodo tudi o prednostih in hibah napeljav goriva, o uporabi in širjenju plinovodov in naftovodov.

Posebno pozornost bodo letos posvetili tudi vlečnim napravam. V zadnjih letih se mnžični turizem osredotoča v tistih letoviščarskih mestih, ki imajo razvito mrežo vlečnic, kot s ougotovili organizatorji tečaja. Inštitut za ceste in prevoze v Trstu in inštitut, ki deluje na turinskem tehničnem zavodu, sta pa edina usposobljena v Italiji za magnetoinduktivne preglede vrvi.

V okviru tečaja bodo 4. septembra razpravo posvetili Grčiji. Poročilo bo imel grški minister za promet, ki ga bo spremljal generalni direktor koordinacijskega ministrstva.

Po današnji otvoritveni slovesnosti bo prvi govoril načelnik oddelka EGS za letalski promet dr. Frederik Soerensen.

V teku tečaja bo Inštitut za proučevanje prevozov organiziral za udeležence tečaja skupen ogled tržaškega pristanišča, terminala plinovoda, letališča v Ronkah in nekaterih drugih važnejših objektov.

● **Po poletnem premoru** se bodo ponovno začela diskusijska srečanja, ki jih prireja Kolektiv za zdravje ženske na sedežu ŽŽI v Ul. del Toro 12. Tako bo prvo tako srečanje jutri ob 20. uri, ko bodo razpravljale ženske o družinskih posvetovalnicah.

Danes praznuje 50. rojstni dan

MARIO

Vse najboljše ter mnogo zdravja in veselja mu želita žena Pierina in sin Andrej

Roparja napadla nameščenca hipodroma

Neznana roparja sta prejšnjo noč napadla 60-letnega Carla Stefanija, ravnatelja oddelka za stave tržaškega hipodroma, ko se je po končanih dirkah vračal domov, v Ulico Cordaroli. Vzrok ropa gre pripisati dejstvu, da je Stefani hranil vse ključe hipodroma, med temi tudi tistega, ki odpira glavno blagajno dirkališča, kjer hranijo izkupiček konjskih stav, ki v kateri je v nedeljo bilo približno 50 milijonov. Zlikovca sta Stefanija z orožjem prisilila, da jim je izročil torbo kjer je hranil ključe. Očitno sta roparja nameravala nato vdreti v prostore hipodroma, toda namera se jim ni posrečila, ker je Stefani takoj obvestil organe javne varnosti, ki so ojačili varnostno službo pri hipodromu. Roparja sta po vsej verjetnosti sprevidela, da jima podvig ni uspel in si zato nista upala vdreti v prostore hipodroma.

Razstave

Na Gradu sv. Justa je še vedno odprta razstava «Perujsko zlato». Obiskovalci si jo lahko ogledajo vsak dan od 10. do 19. ure.

Tržaška občina sporoča, da se bodo v tem mesecu v občinski umetnostni galeriji zvrstile naslednje razstave: do 28. avgusta bodo razstavljena dela Brune Berlotti - Frausinove in Luigija Forginija ter od 29. avgusta do 6. septembra dela Renate Velicogne Bliznakoffove in Lucia Covre.

Prispevki

Namesto cvetja na grob Alojza Debelisa daruje družina Giusta in Marije Karis 20.000 lir.

Namesto cvetja na grob Alojza Debelisa darujeta družini Decaneva in Salvi 20.000 lir.

V spomin na Milka Purića darujeta Milko in Angela Guštin (Repen 14) 10.000 lir.

V spomin na mamo in brata daruje Marija Ban (Bani) 5.000 lir.

V spomin na mamo Atilija Plesničarja daruje družina Brišček (Konkonel 63) 20.000 lir za TPPZ Pinko Tomažič.

Ob smrti Mihele Škerlavaj izreka SKD Tabor Opčine vsem svojcem iskreno sožalje.

VEČ POŽAROV V TRŽAŠKI POKRAJINI

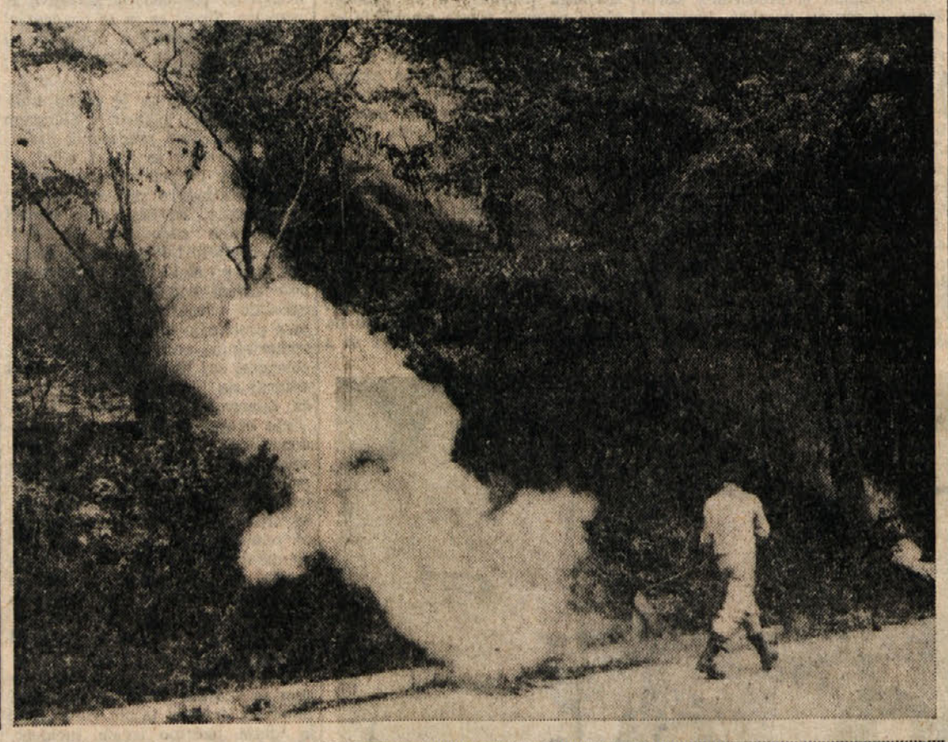

V preteklih dneh je po podeželju v tržaški pokrajini večkrat gorelo. Po večini je šlo za manjše požare, ki so zajeli grmičevje in suhljad in ki so jih tržaški gasilci pogasili s hitrimi posegi. V soboto proti večeru se je razplamtel požar pod Križem nad obalno cesto, v nedeljo je gorela suhljad ob pokrajinski cesti pri Borštu (na sliki), včeraj pa so morali gasilci poseči na treh krajih: pri Koroščih v miljski občini, zgodaj dopoldne pri kontovelski Mlaki (požar je zajel pobočje «Golega vrha»), in popoldne ob cesti med Ricmanji in Borštom. V tem zadnjem primeru so tržaškim gasilcem priskočili na pomoč gozdni čuvaji, požar pa je bil pogašen v dobrih dveh urah.

● **Pred nekaj dnevi je tržaška občina oddala tržaškemu gradbenemu podjetju v zakup dela za popravilo poslopja zelenjavne tržnice na debelo na Nabrežju Ottaviano Augusto. Poskrbeli bodo za razširitev vhoda v Ul. Giulio Cesare ter za prenovitev strehe in pročelja.**

Trčenje mopedov na Istrski ulici

Včeraj popoldne je prišlo na Istrski ulici do trčenja med mopedoma, ki sta ju opravljala 48-letni Giorgio Giurissich in 80-letni Marco Rusconi. Pri trčenju si je Giurissich zadobil pretres možganov, Rusconi pa si je verjetno zlomil nos. Oba sta bila sprejeta v tržaško bolnico in bosta okrevala v enem mesecu.

SPET TRAGEDIJA, OB KATERI SE JE TREBA ZAMISLITI

Samotna smrt 25-letnega mladeniča govori o osebni in družbeni stiski

Ne mine dan, da bi v dnevnem časopisju ne zasledili vesti o mladih ljudeh, ki umirajo zaradi uživanja mamil, ali zaradi družbene emarginacije. Javno mnenje se je spričo bliskovitega širjenja pojavila mamil žal že skoraj «navadilo» na te tragične vesti in jih sedaj v mnogih primerih sprejema kot normalen pojav. Tudi takrat, ko smrti mladega človeka ne gre točno pripisati preveliki dozi heroina, policija in pristojni organi uberejo to pot. Tako je najlažje zamolčati in prikriti globje vzroke emarginacije, človekovo stisko, ki izhaja iz neurejenih družinskih razmer, izobčenje iz delovnega kroga in pa predvsem dejstvo, da v naši družbi še vedno primanjkuje učinkovitih struktur, ki bi se borile proti emarginaciji.

V tržaški bolnici je včeraj popoldne umrl 25-letni Germano Pekorar, rodil se je v Pulju, bil pa je brez stalnega bivališča in brez stalne zaposlitve. Zjutraj so ga našli nezavestnega na nabrežju v bližini Trga Unità in ga z rešilcem Rdečega križa takoj pripeljali v bolnico. Izdihnil je na oddelku za oživljanje, ne da bi prišel k zavesti. Za ugotovitev točnih vzrokov smrti bo treba počakati na obdukcijo, uradno pa je nesrečni Pekorar že umrl zaradi prevelike doze heroina. Na policiji nam niso znali (ali hoteli) povedati drugega, dodali so samo dejstvo, da je mladenič pred kratkim preživel nekaj časa v tržaškem zaporu. Obtožili so ga, da je ponaredil zdravniški recept in nato zahteval od nekega lekarnarja mamila.

Zvedeli smo, da je bil Pekorar v zadnjem času stalen gost skupnosti tržaškega duhovnika Vatte, ki se že vrsto let bori proti emarginaciji mladih in si prizadeva za vključevanje uživalcev mamil v normalen življenjski ritem. Nekaj časa je bil Pekorar tudi na zdravljenju v centru za mentalno higieno v Barkovljah, večkrat pa je zahajal tudi v zdravstveni center za boj proti mamilom glavne bolnišnice. Res je, da je od časa do časa užival tudi mamila, gotovo pa ne v taki meri kot je rečeno v uradnem potrdilu o njegovi smrti.

Pekorar je bil mladenič vedrega in veselega značaja. Zelo rad je zahajal v družbo in se družil z ljudmi. Hotel je zaživeti, tako, da so bili zdravstveni in socialni delavci zadovoljni in optimisti v njegovo popolno vključitev v družbo. Prijateljem in znancem je večkrat pripovedoval, da je njegova največja ambicija postati taksist in si kupiti taksi. Prevažal bi ljudi od enega konca mesta v drugega ter se z njimi pogovarjal o tem ali onem problemu. Še včeraj zgodaj zjutraj so ga videli v centru za boj proti mamilom, pogovarjal se je z bolničarji in obljubil, da se bo ponovno vrnil danes. Iz njegovih oči ni utegnil nihče razbrati žalostno usodo, ki ga čaka.

Večina časopisov bo napisala, da je Pekorar umrl zaradi uživanja mamil. Ljudje bodo nekoliko presunjeno prebrali vest, a kmalu nato vse pozabili. Družbena emarginacija je spet terjala poslednje, mlado življenje.

SAMOMOR ALI PA NENADNA SLABOST?

Še nepojasnjeno ozadje smrti 31-letne ženske

Laura Airoldi je bila privrženka neke hindujske meditacijske skupine

Policija ni še popolnoma razkrila ozadja tragične smrti 31-letne Laure Airoldi, doma iz Bergama, ki pa je kaže že nekaj časa prebivala v našem mestu. Kot so nam povedali pri Rdečem križu, so nesrečno žensko v nedeljo zvečer našli nezavestno v Ul. Economo, pred trinadstropno stavbo, ki nosi številko 2. Z rešilcem so jo nemudoma odpeljali v glavno bolnico, a kmalu nato na oddelku za oživljanje zaradi hudih ran po vsem telesu izdihnila. Po prvih izsledkih letečega oddelka tržaške kvesture kaže, da je Airoldijeva padla s približno desetmetrske strehe poslopja in šele obdukcija trupla bo končno ugotovila točne vzroke smrti.

V podstrešju stavbe v Ul. Economo 2 ima že nekaj mesecev svoj sedež samozvani «Center za meditacije Rajsneesh», ki na podlagi neke indujske filozofije zbira okrog sebe po vsem svetu precejšnje število privržencev. Laura Airoldi je prispela v Trst skupno z zaročencem Riccardom Lanfranchijem in s komaj enoletno hčerko, pred kratkim pa je prišla z večmesečnega potovanja po Indiji. V trenutku nesreče ni bilo na sedežu omenjenega centra nikogar, preiskovalci pa sedaj skušajo ugotoviti, zakaj je ženska šla na streho stavbe. Tu so namreč našli njene obleke, copate in verižico.

Žalil je agente javne varnosti

Agenti letečega oddelka tržaške kvesture so v prejšnjih dneh aretirali 25-letnega Daria Braunika. Slednji se je peljal na mopedu, ki ga je upravljal mladoletni B. V., ko sta ju na Miramarskem drevoredu zaustavili agenti, da bi ju kaznovali z globo zaradi kršenja prometnih predpisov. Braunik je agente užalil in napadel, zato so ga aretirali in prijavili sodnim oblastem.

PRISPEVAJTE ZA DIJAŠKO MATICO

+

V 91. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, nona in pranona

MIHELA FURLAN vd. ŠKERLAVAJ

Pogreb bo danes, 25. avgusta, ob 16. uri iz hiše žalosti, Železniška ulica 7, v župno cerkev na Opčinah.

Žalostno vest sporočajo: hčeri Ivanka in Nora z možema, sin Giulio z ženo Dorico, vnuki, svakinja Fani in drugo sorodstvo

Opčine, 25. avgusta 1981
(Pogrebno podjetje Zimolo)

+

Zapustila nas je naša ljubljena

DANILA MILKOVIČ por. RESSMANN

Pogreb bo danes, 25. avgusta, ob 10. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v Bazovico.

Trajno se je bodo spominjali mati in oče, brat z ženo Hanneloro, tete in bratranci

Trst, 25. avgusta 1981
(Pogrebno podjetje Zimolo)

V okviru prizadevanj za razvoj kmetijstva v sežanski občini

V Dutovljah uspel praznik kraškega terana in pršuta

V Dutovljah so v soboto in nedeljo pripravili tradicionalni praznik kraškega terana in pršuta. To je bilo že 11. srečanje pridelovalcev teh povsod cenjenih kraških specialitet, ki ga je organizirala sestavljena organizacija združenega dela Timav iz Sežane.

V nedeljo dopoldne so se na zboru sestali kmetje kooperanti, ki sodelujejo z omenjeno organizacijo in preučili probleme, ki tarejo kmetijstvo in vinogradništvo v sežanski občini. Posebno pozornost so posvetili težavam, ki spremljajo sistemsko neurejene odnose v kmetijstvu. Razlorak med enami kmetijskih pridelkov in reprodukcijskega materiala je namreč še vedno prevelik in ovira hitrejši razvoj kmetijstva in to predvsem na težavnejših zemljiščih.

Precej govora je bilo tudi o jesenski setvi žitaric. Sežanski kmetje se nameravajo vključiti v široko zasnovano akcijo v vsej Jugoslaviji za povečanje pridelka žita. Letos bodo po predvidevanju posejali s to kulturo približno 30 odstotkov več orne zemlje kot lani.

Na dnevnem redu so bila seveda tudi vprašanja vinogradnikov, katerim je bil v prvi vrsti namenjen praznik. Živahna je bila razprava o doplačilih za lansko grozdje in o letošnjih cenah grozdja, ki bodo po predvidevanjih za več kot 10 odstotkov presegle lanske. Vinogradniki so se zanimali tudi za razvoj raziskav o bolezni, ki napada vinske trte na Krasu in za katero še niso našli učinkovitega obrambnega sredstva. Še vedno nepojasnjene vzroke sušenja trt na Krasu proučujeta posebna oddelka za raziskovanje bolezni rastlin na biotehničnih fakultetah v Ljubljani in Zagrebu.

Na zboru kooperantov so razdelili 12 nagrad največjim kmetijskim pridelovalcem v sežanski občini. Srečanja se je udeležila tudi delegacija Kmečke zveze, ki so jo sestavljali Alfonz Guštin, Edi Bukavec in Miroslav Žigon.

Popoldanski del praznika se je začel s povorko vozov, na katerih so okoliški kmetje prikazali svoje delo in delo svojih prednikov. Letos je prvo nagrado prejel voz iz Skopega, ki je prikazoval, kako so Kraševci nekoč žgali apno. Nagrajena sta bila tudi vozova iz Brij in Kmetiške šole iz Kopra.

Večtisočglavi množici, ki se je udeležila popoldanske prireditve, sta spregovorila predsednik sežanske občinske skupščine Boris Bernetič in predstavnik SOZD Timav Viktor Lozej, ki sta še posebej poudarila prizadevanja za razvoj kmetijstva v sežanski občini.

Po kulturnem sporedu zborov iz Avbra in Dutovelj sta nastopila humorist Tone Fornezzi - Tof in pevec Andrej Šifrer.

Razna obvestila

NŠK obvešča, da bo knjižnica za prta do 2. septembra 1981.

Na srednjih šolah Simon Gregorčič v Dolini, Igo Gruden v Nabrežini in Ivan Cankar pri Sv. Jakobu v Trstu je v teku vpisovanje za eksperimentalni tečaj 150 ur za delavce v šolskem letu 1981/82. Na tečaj se lahko vpišejo vsi, ki so že izpolnili 16. leto starosti in nimajo diplome nižje srednje šole. Za vpis je potrebno napisati prošnjo naslovljeno na ravnateljstvo šole — obrazci so na razpolago v tajništvu, ter predložiti rojstni list.

Včeraj-danes

Danes, TOREK, 25. avgusta
LUDVIK

Sonce vzide ob 6.17 in zatone ob 19.57 — Dolžina dneva 13.40 — Luna vzide ob 1.34 in zatone ob 17.14

Jutri, SREDA, 26. avgusta
BERNARD

Vreme včeraj: najvišja temperatura 25,1 stopinje, najnižja 15,8 stopinje, ob 18. uri 22,5 stopinje, zračni tlak 1018,7 mb ustaljen, veter 16 km na uro zahodnik, vlaga 43 odstotna, nebo skoraj jasno, morje razgibano, temperatura morja 20,8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Alvise Sforza, Eva Radesich, Martina Franzot, Manuela Schirra, Valentina Voci, Katia Di Vito, Lorenzo Longo, Francesca Tricarico.

UMRLI SO: 89 letna Gisella Elmi vd. Gregoretti, 78-letni Calo (Iffetta) Sadok vd. Giannini, 79-letni Pietro Napoli, 80-letni Leopoldo Limbeck, 84-letni Odorico Petronio, 83-letna Plama Degrassi vd. Skerk.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. L. Stock 9, Ple Valmaura 11.
(od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30)
Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4.

LEKARNE V OKOLICI
Boljunec: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Opčine: tel. 211 001; Prosek: tel. 225 141; Božje polje Zgonik: tel. 225 596; Nabrežina: tel. 200-121; Sesljan: tel 209 197; Žavlje: tel. 213 137; Milje: tel. 271 124.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 21. do 8. ure tel. 732 627, predpraznična od 14 do 21. ure in praznična od 8. do 20 ure, tel 68 441

Kino

Ariston 21.15 (na prostem) «Simon». Režija M. Brickman. Alain Arkin, Madleine Kahn.

Ritz 16.30 «Aiutami a sognare». Mariangela Melato, Anthony Franciosa, Paola Pitagora.

Eden Danes zaprto.

Grattacielo 16.00—22.15 «Qua la mano». A. Celentano, E. Montesano.

Fenice Danes zaprto.

Cristallo Danes zaprto.

Aurora 16.45 «Agente 007: l'uomo dalla pistola d'oro».

Capitol 17.00 «Il maratoneta». Prepovedan mladini pod 14. letom.

Moderno 17.00 «Juppi du». A. Celentano.

Mignon 16.30 «E la notte si tinse di sangue». Prepovedan mladini pod 14. letom.

Nazionale 16.00 «Super orgasmo». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Filodrammatico 15.00 «Boom sensation». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Vittorio Veneto 16.30 «Uno strano caso di omicidio». Režija S. Kramer.

Radio 16.00 «Bocca golosa». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Valmaura (poletni kino) 21.15 «Patrick».

Ljudski vrt (poletni kino) 21.15 «Giustizia per tutti».

Izleti

Zveza vojnih invalidov NOV prireja dne 19. septembra 1981 ob zaključku leta invalida, **enodnevni izlet v Dolenjske Toplice.** Program: ob 6.30 odhod z avtobusom izpred sodne palače; ob 10.30 (it. čas) prihod v Dolenjske Toplice; ob 11. uri (it. čas) proslava s krajšim kulturnim programom in srečanje v plavanju, nato kosilo in ogled «Baze 20». Sledi prosta zabava. Vse informacije na sedežu Zveze, Ul. Montecchi 6 - Trst, od 9. do 12. ure. Vpisovanje do 2. septembra 1981 Odbor.

Združenje Union - Podlonjer priredi enodnevni izlet na Gorenjsko s postankom v Ljubljani na mednarodni razstavi vin, in sicer v nedeljo, 6. septembra 1981. Vpisovanje vsak torek in petek v Ul. Valdirivo 30 od 17.30 do 19. ure in ob ponedeljkih na Lonjerski cesti 177 od 20. ure do 20.30 (tel. 64-459 ali 732858).

Potovalni urad «Aurora»

vabi na naslednja potovanja in izlete:

12. - 13. **septembra:** OTOK RAB. Cena 49.000 lir
18. - 23. **septembra:** MALI LOŠINJ. Cena 135.000 lir
19. - 20. **septembra:** OTOK KRK. Cena 38.000 lir
23. - 27. **septembra:** MALI LOŠINJ. Cena 115.000 lir
27. **septembra:** NOVO MESTO IN DOLENJSKA. Cena 25.000 lir
1. - 6. **oktobra:** DALMACIJA in ČRNA GORA (ladja in avtobus). Cena 228.000 lir.
3. - 4. **oktobra** PLITVIČKA JEZERA. Cena 58.000 lir
5. - 12. **oktobra:** ANDALUZIJA (od Madrida do Malage) Cena 520.000 lir (letalo in avtobus).

Vpisovanje in informacije pri **«AURORI»** v Ul. Cicerone 4, telefon 60-261.

Mali oglasi

telefon (040) 79 46 72

OSMICO je včeraj odprl Robert Pipan iz Mavhinj.

NOGOMETAŠ Vesne je v petek, 21. t.m., v Križu na poti iz slačilnic izgubil torbico z naočniki, ročno uro, zlato zapestnico in prstan. Pošteni najditelj naj se zglasi na sedežu ali pri odbornikih ŠD Vesna.

PRODAM horizontalno stiskalnico (prešo) za grozdje znamke Howard motopress kapacitete 16 hektolitrov do 25 stotov grozdja. Telefonirati na 0481/85-153.

IŠČEM pomočnico za občasno temeljito čiščenje stanovanja. Telefonirati na št. 040/412507 vsak dan od 13.30 do 14.30.

OSMICO je odprl Virgilij Radetič v Sabljičih (Jamlje). Toči belo in črno domače vino.

NA PRODAJ bar - trafika z dovoljenjem za točenje alkoholnih pijač, turistično področje, velik promet, takojšnji prevzem. Tel. 040/64-425.

PRODAM motokultivator Pasquali 11 konjskih moči Franc Cibic, Ul. Brigata Cuneo št. 20 Podgora.

KUPIM ape 50 ccm Telefon 040/228701.

HONORARNO ali stalno zaposlimo uradnico/ka tudi priletno/ega z delnim znanjem srbohrvaščine. Ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, pod šifro «Srbohrvaščina».

IŠČEMO za občasno prevajanje korespondenta za angleški jezik. Ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, pod šifro «Prevajalec».

OSMICO je odprl Rudi Košuta (Beljan), Križ 44. Toči belo in črno domače vino.

OBČINA Dolina išče kuharja/ico, ki ni bil/a še zaposlen/na v tem letu v kaki javni ustanovi. Informacije na telefonsko št. 040/228127 od 8. do 14. ure.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10

24. 8. 1981

Ameriški dolar	1.222.—
Funt šterling	2.270.—
Irski funt šterling	1.760.—
Švicarski frank	570.—
Francoski frank	205.—
Belgijski frank	29,75
Nemška marka	498.—
Avstrijski šiling	70,50
Kanadski dolar	1.005.—
Holandski florint	445.—
Danska krona	156.—
Švedska krona	230.—
Norveška krona	197.—
Dranma	19.—
Mali dinar	28,30
Veliki dinar	28,70

Prisporočajte za
DIJAŠKO MATICO

MENJALNICA
vseh tujih valut

USTANOVILI SO JO LETA 1971, PRVI MED SLOVENCI V ZAMEJSTVU

Uspešno delovanje doberdobskih krvodajalcev v desetih letih obstoja njihove sekcije

Doberdobci so izročili priznanja številnim sekcijam iz domovine, s katerimi sodelujejo - Priznanja Rdečega križa Slovenije doberdobski sekciji in predsedniku Pepiju Ferletiču - Pencenelovemu

Predsednik Pepi Ferletič - Pencenelov med branjem uvodnega poročila

Začeli so pred desetimi leti. Na posvetovanju kjer je bilo govora o ustanovitvi doberdobske sekcije krvodajalcev prve slovenske sekcije v našem zamejstvu, je bilo prisotnih le nekaj krvodajalcev, ki so že bili aktivni na tem področju v tržiški sekciji. Ko so ustanovili samostojno doberdobsko sekcijo so v njej imeli 12 članov, danes pa jih je že 106. To je zelo velik uspeh in podvig moramo vsekakor podčrtati. Tako je dejal predsednik krvodajalske sekcije Pepi Ferletič - Pencenelov na nedeljski slavnosti ob priliki desetletnice, to so poudarili tudi drugi govorniki, ki so prinesli svoj pozdrav.

Svečanost je bila v občinski sejni dvorani v nedeljo zjutraj. Predsednik se je spomnil enega izmed pobudnikov samostojne sekcije, območnega predsednika krvodajalcev Alessandra Buora. Dejal je tudi, da jim je doberdobska sekcija vedno pomagala in izrazil zahvalo predvsem nekdanjemu županu Andreju Jarcu. Z njimi pa so v raznih akcijah sodelovale tudi številne krvodajalske sekcije Rdečega križa Slovenije in Hrvatske. Z vsemi temi so doberdobski krvodajalci navezali zelo tesne stike. «Krvodajalci ne poznamo niti državnih niti ideoloških pregrad, ne ločijo nas jezikovne težave», je dejal predsednik Ferletič. Povedal je tudi, da so mladi, bolj kot bi si kdo mislil, pripravljeni pomagati svojemu bližnjemu.

Župan dr. Mario Lavrenčič je v svojem pozdravu in čestitkah sekciji dejal, da smo zamejski Slovenci lahko ponosni da imamo tako humano organizacijo in potem dejal v svojem govoru, da bi vsi morali težiti k temu, da bi v svetu prevladale humanitarne težnje in da ne bi rožljali z orožjem. Župan je tudi podčrtal važnost stikov z matičnim narodom ter dejal da hočemo Slovenci živeti prijateljsko z večinskim italijanskim narodom, vendar pa zahtevamo uresničitev naših pravic v okviru globalne zaščite.

Jožef Ferfolja

O stikih med krvodajalci tržiškega območja in doberdobskimi je spregovoril predsednik medobčinskega združenja Aldo Malaroda. Spregovorili pa so tudi nekateri drugi gostje. Predsednik Rdečega križa iz Nove Gorice dr. Dušan Mis je v imenu tamkajšnjih krvodajalcev in celotnega Rdečega križa Slovenije poudaril tesne vezi med krvodajalci v matični domovini in v zamejstvu, zatem pa doberdobski sekciji izročil, v znak priznanja za njeno delo, jubilejno zlato plaketo Rdečega križa Slovenije, predsedniku Pepiju Ferletiču pa srebrni znak Rdečega križa Slovenije. Zatem je spregovoril še dr. Buda v imenu krvodajalcev in Rdečega križa z Reke, doberdobski sekciji izročil knjigo z naslovom «Tito in Rdeči križ». Zastopniki Rdečega križa iz Kranja so doberdobskim kolegom darovali knjigo slik o Titu.

Doberdobci pa so s svoje strani dali spominske plakete prijateljskim krvodajalskim sekcijam iz Nove Gorice, Kranja, Kamnika, Ilirske Bistrice, Reke (tovarna Vulkan in Rdeči križ), Sovodenj, Tržiča in doberdobskemu županu. Krvodajalci pa so dali spominsko plaketo tudi predsedniku Pepiju Ferletiču - Pencenelovemu.

Posebno priznanje pa je dobil eden izmed pobudnikov sekcije in aktivni krvodajalec Jožef Ferfolja - Petelučov, ki je kri daroval kar 68 krat.

Uradni del praznika desetletnice je bil tako končan. Povejmo še, da so pred vhodom brhka dekleta v narodnih nošah ponujala gostom značko doberdobske krvodajalske sekcije. Na prireditvenem prostoru so potem doberdobski krvodajalci ponudili gostom domače kosilo. Na istem prostoru pa je bil v soboto in v nedeljo popoldne zvečer ljudski praznik, na katerega je prišlo zelo veliko ljudi.

Nekaj tisoč ljudi v Jasihu na cesarjevi počastitvi

Sodni spori med tržaškimi predstavniki združenja Civiltà mitteleuropea in domačim prireditvenem odborom iz Jasiha niso škodovali, marveč koristili nedeljski šagri v Jasihu, kjer so počastili rojstni dan nekdanjega avstrijskega cesarja Franca Jožefa. Na prireditvenem prostoru v tej majhni vasici ob Idrijci, se je zbralo več tisoč ljudi, veliko med njimi je tja prišlo prav iz radovednosti kako bo po sporu pred krminskim sodnikom.

Niso tokrat prišli cesarsko zavzeti Tržačani s svojo bogato francjožefovsko dokumentacijo, zastavami, fotografijami, itd. Kljub temu pa so bili tu prisotni častilci avstrijskega cesarja in že ob vhodu na prireditveni prostor si dobil nalepke s cesarskim grbom, potem pa si lahko na stojnicah kupoval razne slike, razglednice, sliko cesarja s himno v več jezikih, zemljevide nekdanjega cesarstva, itd. Na stojnicah z jedačo in pijačo, ki so jih ljudje še bolj oblegovali, pa si lahko dobil ne samo sodobnih pečenih piščancev, marveč tudi dunajske in domače klobase, avstrijsko pivo in predobro briško vinsko kapljico, ter tudi manj svečano cocacolo.

Vse v duhu čaščenja nekdanjega cesarja in v veselje ljudi, ki so za trenutek obudili v mladih letih poslušane pravljice o cesarju, cesarici, princih in grofih. Vse to seveda obloženo z melodijami dunajskih valčkov in polk ter kakega starega vojaškega marša.

Loto - srečni dobitniki tudi v Gorici

Izgleda, da je med množico igralcev lota, ki se jim je tokrat nasmehnila sreča, tudi nekaj Goričanov. Tako naj bi dva, zaenkrat neznana igralca, vnovčila dva in pol milijona lir, oziroma šest milijonov. Precej je bilo tudi zadetkov z bolj skromnimi vsotami.

Srečo sta tokrat prinesli številki 10 in 20, ki so ju izžrebali v Palermu.

Od 1. septembra popravni izpiti

V torek, 1. septembra, se bodo na naših višjih srednjih šolah pričeli popravni izpiti tako imenovanega jesenskega roka. Izpiti bodo na vseh šolah zjutraj z začetkom ob 8.30 po naslednjem razporedu:

— **Klasični licej «Primož Trubar»:**
1. 9.: pismena naloga iz slovenščine;
2. 9.: pismena naloga iz latinščine;
3. 9.: pismena naloga iz grščine;
4. 9.: ustni izpiti.

— **Učiteljišče «Simon Gregorčič»:**
1. 9.: pismene naloge iz italijanščine, latinščine in matematike;
2. 9.: pismena naloga iz slovenščine;
3. 9.: pismena naloga iz nemščine;
4. 9.: ustni izpiti.

— **Trgovski zavod «Ivan Cankar»:**
1. 9.: pismene naloge iz italijanščine, trgovinstva in upravne znanosti;
2. 9.: pismene naloge iz splošne izobrazbe, trgovskega računstva, srbohrvaščine in slovenščine;
3. 9.: pismena naloga iz matematike;
4. 9.: pismene naloge in vaje iz nemščine, strojepisja, stenografije in strojnega računstva;
5., 7. in 8. 9: ustni izpiti.

— **Trgovski zavod «Žiga Zois»:**
1. 9.: naloga iz nemščine;
2. 9.: nalogi iz italijanščine in stenografije;
3. 9.: ustni izpiti.

Izleti

Slovensko planinsko društvo vabi člane in prijatelje na delovno akcijo za dograditev koče pri Krnskih jezerih. Akcija bo 5. in 6. septembra. Informacije pri predsedniku društva.

Turistična agencija
GOTOUR - GORICA
organizira 17. in 18. 10. 1981 letalski izlet v Beograd
na kvalifikacijsko nogometno tekmo ITALIJA - JUGOSLAVIJA
GOTOUR - GORICA
Korzo Italia 205 - tel. 33019

Kino

Gorica

CORSO 18.00—22.00 «Rocky». S. Stallone. Barvni film.

VITTORIA Danes zaprto.

Tržič

EXCELSIOR 18.00—22.00 «Il vizietto».

PRINCIPE 18.00—22.00 «Le porno infermiere della clinica del sesso».

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00—20.00 «Zlati dečki in sladko dekle». Nemški film.

SVOBODA 18.00—20.00 «Yankies». Ameriški film.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Provvidenti, Travnik 34, tel. 84-972.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna bolnišnice, Ul. Terenzana 26, tel. 44-387.

OB PRIHODU V GORICO POGOVOR Z NOVINARJI

Novi goriški kvestor dr. Renato Capasso želi več sodelovanja med prebivalstvom in policijo

Ojačili bodo vse policijske službe, da bi preprečili zločinska dejanja - Prizadevnost zlasti v borbi proti mamilašem

«Prvi stik z Vašim mestom me je očaral,» je dejal v pogovoru z novinarji novi goriški kvestor dr. Renato Capasso. «Mesto je lepo, ima človeške dimenzije, drugačne od tistih v Firencah, kjer sem služboval precej let. Upam, da bo moč najti v tem okolju možnost sodelovanja med prebivalstvom in policijo, saj je mnogokrat tudi od tega odvisno, da bomo čim manj morali govoriti o kriminalu.»

Novi kvestor ima komaj 51 let. Prav zaradi tega je prinesel svežega zraka in novinarjem povedal kako namerava vršiti svojo funkcijo v našem mestu.

Na prvo mesto postavlja več sodelovanja med prebivalstvom in policijo in meni, da bo prav to sodelovanje lahko preprečilo marsikatero zlo dejanje. Prebivalci naj kličejo policijo kadarkoli je to potrebno, ko sumijo, da se dogaja kaj nepravilnega. Policisti in funkcionarji bodo prebivalcem na razpolago. S tem v zvezi bodo na kvesturi in komisariatih ter v drugih policijskih uradih ojačili vse službe, seveda v skladu z razpoložljivostjo osebja, ki ga ni preveč. Zaradi tega bo novi kvestor zahteval od osebja več zavzetosti, kajti le tako bo moč odpraviti pomanjkanje osebja, ki ga včasih občutijo v tem ali onem uradu. V okviru sedanje reforme policije pa se bo moralo vse osebje čim bolj strokovno usposobiti. Danes opažamo namreč izredno profesionalnost navadnega in političnega kriminala in policija mora na to odgovoriti na še bolj strokovni način. Potrebujemo pa seveda tudi več sodobne opreme, je dejal kvestor.

Dr. Renato Capasso

Posebno pozornost pa je novi goriški kvestor dr. Capasso posvetil borbi proti razpečevanju in uživanju mamil. «Ugotovil sem, da je na Goriškem k sreči to vprašanje vezano predvsem na tihotapljenje blaga, tukajšnja policija pa je doslej z uspehom izvedla nekatere preprečevalne akcije,» je dejal novi šef goriške policije. Dejal pa je tudi, da je tudi na tem področju nujno potrebno sodelovanje med policijo, karabinerji in finančno stražo, pa tudi z občinami, šolstvom in zdravstvenimi ustanovami.

To so torej nameni novega goriškega kvestorja. Kriminala v našem mestu in v naši pokrajini je sicer precej manj kot v večjih mestih in drugih krajih države. Vsekakor pa je treba kljub temu misliti predvsem na to kako bi se kriminalna dejanja preprečila.

Avgust z jesenskimi temperaturami

Se je poletje za letos že poslovilo, čeprav manjka do začetka koledarske jeseni še skoraj cel mesec?

Po hladnem valu, ki je zajel te dni tudi naše kraje, je vprašanje slej ko prej utemeljeno. Precej pod običajnimi vrednostmi so bile, tako včeraj, kakor v nedeljo, jutranje, oziroma nočne temperature. Na Goriškem so včeraj zjutraj zabeležili le okrog dvanajst stopinj nad ničlo.

Vremenoslovci sicer napovedujejo, da se bo v začetku septembra spet otoplilo. Toplega in hugega vremena si v tem času žele predvsem vinogradniki, saj je grozdje že pričelo zoreti, obeta pa se razmeroma zgodnja trgatev.

Grožnja z nožem

V goriškem zaporu bo počakal, po vsej verjetnosti kar do sodne obravnave, 60-letni upokojenec Mauro Giudici iz Gorice, Ulica Del Santo 52, ki je v soboto zvečer z nožem grozil Angeli Vogrig in Bruni Paoletti, (Paolettijeva stanuje prav tako v Ulici Del Santo), pri tem pa so ga zalotili orožniki.

Menda je bil možakar pod vplivom alkohola, kakšne namene pa je imel, bomo morda izvedeli na kazenski obravnavi.

Stanovalci v Gradežu tatovi v stanovanju

Stanovalci v Gradežu, tatovi v stanovanju. Nekaj podobnega se je te dni pripetilo Brunu Cucitu iz Gorice, Ulica Cipriani 33, ki je te dni, skupaj z družino, na letovanju v Gradežu. Ob koncu tedna se je vrnil domov, da bi ugotovil, če je vse v redu. Doma pa ga je čakalo neljubo presenečenje, kajti v stanovanje so vlomili tatovi ter za sabo pustili pravo razdejanje. Ukradli so uro, prstan in še nekaj drugih predmetov v vrednosti okrog milijona lir. Cucitu ni preostalo drugega, kot da se pred povratkom v Gradež, zglasi še na kvesturi.

Tatovi so se oglasili tudi v stanovanju 37-letne Liliane Cassan vd. Menon iz Štarancana, Ul. Grappetta 42. Poleg večje količine denarja, zbirke kovancev in medalj, so se polastili tudi pištole Beretta.

POGREBI

V Gorici danes, 25. avgusta:

Ob 11. uri Maria Gava vd. Gandin iz splošne bolnišnice v cerkev sv. Justa.

Ob 12.30 Nella Zadro vd. Bommarco iz bolnišnice usmiljenih bratov.

JERNEJEV PTIČJI SEJEM TUDI LETOS LEPO USPEL

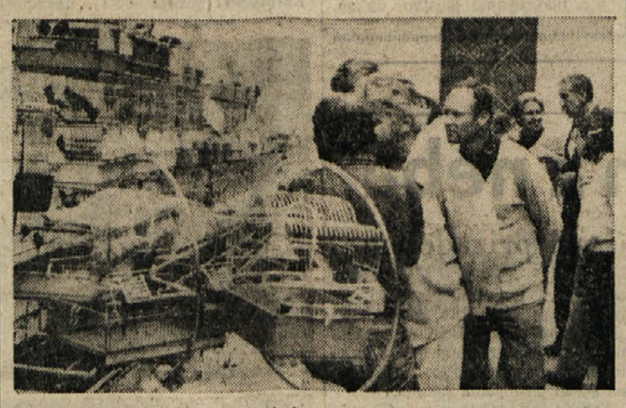

Nad pet tisoč ljudi je obiskalo v nedeljo v parku županstva razstavo ptičev, tradicionalni Jernejev sejem. V Gorici ima ta praznik svoje korenine v prejšnjih stoletjih, tu pa tam najdemo v starih kronikah vest o sejmu, ni pa še znano kdaj se je ta ptičji sejem pričel. V preteklosti so sejem prirejali na Trgu sv. Antona, pod arkadami nekdanjega samostana. Sedaj, že več let, je sejem v bolj osrednjem parku županstva. Prireditelji, člani goriškega turističnega društva Pro Loco, so bili seveda z nedeljskim obiskom zadovoljni, saj niso pričakovali toliko ljudi zaradi ne prav prijaznega vremena. Manj pa so bili zadovoljni prodajalci, ki so razstavili nekaj tisoč ptičev od eksotičnih do kanarčkov. Cena se je gibala med 2.000 in 40.000 lirami za vsako ptico. Marsikdo je tam kupil tako ptice kot kletke in tudi hrano ter še marsikaj drugega. Ni bilo na razstavnem prostoru veliko prodajalcev drugih malih živali. Nekam nerodno in ne prav na mestu so se nam zdele stojnice, kjer so prodajali glasbene kasete s pesmimi najbolj znanih kričačev, ki so preko zvočnika precej motili petje ptic. Takim stojnicam naj bi se prireditelji v prihodnje odrekli. Njih mesto je na Trgu sv. Andreja ali pa na četrtkovem sejmu. V jutranjih urah pa so bile tekme ptic - pevk. Sodelovali so v glavnem lastniki ptic iz Furlanije in Veneta.

KOMPROMISNA REŠITEV GLEDE PLAŽE V GRADEŽU

DO KONCA SEZONE VSE PO STAREM ZA PRIHODNJE LETO SE NE VE

Včeraj je bil na goriški prefekturi sestanek med predstavniki gradeške občine, luškega poveljstva iz Tržiča in avtonomne letoviščarske ustanove - Rešitev bodo skušali poiskati v prihodnjih mesecih

Do konca letošnje poletne sezone v Gradežu bo še vse po starem, kako bo v prihodnje pa se bodo skušali dogovoriti v zimskih mesecih. V mislih imamo vprašanje prostega dostopa na plažo, vprašanje, ki je v zadnjih tednih na Goriškem, posebej pa v Gradežu, sprožilo val polemik in tudi ogorčenja. Konec meseca bi morali v Gradežu namreč, na podlagi ukaza tržiške luške kapitanije, sprostiti dostop na plažo, z drugo besedo, odpraviti vstopnino.

Včeraj je bil na goriški prefekturi sestanek med gradeškim županom, poslancem Maroccom, predstavniki letoviščarske ustanove, tržiškega luškega poveljstva in goriškim prefektom. Na sestanku so se dogovorili za začasno rešitev, ki bo za letos omogočila normalen potek in zaključek sezone, saj naj bi ukrep o prostem dostopu na plažo uveljavljati šele ob koncu septembra. Poleg tega pa bodo skušali poiskati trajnejših in bolj primernih rešitev.

Vprašanje je namreč dosti bolj zapleteno, kakor se sicer na prvi pogled zdi. V Gradežu, kjer se s poletnim turizmom organizirano ukvarjajo že celih sto let, bi izvajanje ukrepa pomenilo takojšen porast števila nezaposlenih, (pri tem ne gre spregledati da letoviščarska ustanova zaposluje v poletni sezoni okrog 250 delavcev), najbrž pa bi bil v razmeroma kratkem času v nevarnosti tudi sloves o čistih in urejenih plažah, ki so si ga v Gradežu pridobili tako med italijanskimi, še bolj pa med tujimi gosti.

● **Do konca prihodnjega leta bodo** dogradili ter izročili lastnikom 27 ljudskih stanovanj v Ul. Aulio Manlio v Tržiču, na območju določenem za ljudske gradnje. Stanovanja v tem kraju gradita zadrugi Mondo Operaio in Olimpia.

Razna obvestila

V tajništv . slovenske nižje srednje šole «Ivan Trinko» v Gorici vpisujejo do 21. septembra v letošnji tečaj «150 ur». Vpišejo se lahko vsi, ki so dopolnili 16. leto, radi pa bi pridobili diplomo nižje srednje šole. Pouk bo v slovenskem jeziku, trajal bo v večernih urah vse šolsko leto. Podrobnejše informacije dobijo zainteresirani na tajništvu šole v Ulici Alviano.

Informacije SIP uporabnikom

PLAČILO TELEFONSKEGA RAČUNA

SIP opominja naročnike, da je že pred časom zapadel rok za poravnavo računa za III. trimesečje 1981. Poziva zatorej tiste, ki še niso poravnali računa, naj to store čimprej, da se tako izognejo prekinitvi, ki jo predvideva Servisni pravilnik za neplačnike.

SIP Società Italiana per l'Esercizio Telefonico

PRED BLIŽNJIM OBČINSKIM PRAZNIKOM OBČINE SEŽANA

Kraško in brkinsko ljudstvo v NOB

Skoraj ga ni v sežanski občini naselja brez spomenika ali zgodovinskega obeležja

Prebivalci občine Sežana slavijo kot svoj občinski praznik 28. avgust v spomin na dva pomembna dogodka iz NOB: — 28. avgusta 1941 je bil prvi sestanek pristašev OF v Gornji Branici s skupino partizanov, ki je tedaj prišla z Mokrca pri Ljubljani na Primorsko pod vodstvom Ervina Dolgana - Janeza, — 28. avgusta 1943 so ustanovili rajonski odbor OF za področje Sežane.

Sicer se je na sežanskem področju tako kot na ostalem Primorskem začel narodnoosvobodilni odpor že s prihodom italijanskega okupatorja po končani prvi svetovni vojni. Temu odporu pa je šele narodnoosvobodilna vojna 1941-1945 dala temeljitejšo osnovo ter realne in konkretne cilje.

Zato se je primorsko ljudstvo v ta boj tako rekoč pognalo in zaradi tega veliko žrtvovalo. V tem boju prebivalstvo Krasa in Brkinov ni zaostajalo in zato ga ni skoraj naselja, ki bi bilo brez spomenika padlim ali kakršnega koli obeležja, ki priča o tem boju, o velikem deležu kraškega in brkinskega človeka v boju za svobodu. V tem priložnostnem zapisu bomo navedli nekatere dogodke iz te velike zgodovinske dobe.

Na hiši št. 7 v Kobolih je spominska plošča o sestanku vaščanov s prvimi primorskimi partizani 28. avgusta 1941. V tej hiši je bila od avgusta 1941 do osvoboditve stalna kurirska javka.

Ervin Dolgan - Janez je oktobra 1941 sklical sestanek z zaupniki OF s širšega območja nad zaselkom Padež. Sestanka so se udeležili aktivisti OF iz Ostrožnega Brda, Košane in Suhorja z območja občine Postojna ter Tater in Rijavč iz občine Sežana. Med drugim so se dogovorili, da si bodo prizadevali doseči, da bi kmetje prenehali plačevati davke italijanski državi v takratnih občinah Prem in Podgrad.

Na pobudo prvih organizatorjev vstaje na Primorskem Oskarja Kovačiča in Antona Velušča - Matevža je bil ob njuni navzočnosti jeseni 1941 v Škrbini ustanovljen tričlanski okrožni komite KPS za Kras. Za sekretarja je bil imenovan Avgust Dugulin - Maks, za člana pa Leopold Štolfa in Jože Fakin, vsi že predvojni komunisti. O tem dogodku priča spominska plošča na hiši št. 2 v Škrbini.

Dne 3. februarja 1942 je prva četa primorskih partizanov napadla utrjeni bunker pri železniškem predoru pri Štanjelu na progi Gorica - Trst. Partizani so zaplenili strojnico in zaboj streliva, zajete italijanske vojake pa so izpustili.

Borci 3. bataljona Južnoprimorskega odreda so 24. februarja 1943 v bližini vasi Kazlje napadli italijanski vojaški avtomobil z 12 vojaki. Padla sta dva vojaka, ranjenih pa je bilo šest, med temi dva oficirja. Italijanski vojaki so se za poraz maščevali tako, da so 3. marca 1943 požgali večji del vasi in ubili osem domačinov.

Med NOB so vas Kozjane okupatorji požgali kar trikrat! Prvič so jo požgali 13. marca 1943, drugič 6. oktobra 1943, tretjič pa 14. septembra 1944. Od 46 poslopij jih je po zadnjem požigu ostalo le še sedem.

Borci Kraškega bataljona so 16. maja 1943 pri Ravnah napadli avtomobil s fašisti. V boju je padlo osem fašistov, 14 pa je bilo ranjenih. Fašisti so še istega dne požgali vas in v okolici polovili 12 vaščanov, jih prepeljali v glavni ovinek ceste pod Rašo ter jih tu postrelili. Spominska plošča o gnusnem fašističnem zločinu je blizu mosta v dolini Raše ob cesti Štanjel - Gornja Branica.

Kurirska postaja P - 13 je delovala na območju med Gabrovico in Kobjeglavo od spomladi 1943. Zadrževala se je na Kremenovcu in na Rjavščini. Po kapitulaciji fašistične Italije septembra 1943 se je selila po vaseh, tako se je dalj časa zadrževala pri Trampuževih v Hrušici št. 38.

Dne 14. septembra 1943 je bil v Gabrovici pri Komnu ustanovljen bataljon Srečka Kosovela in bil takoj poslan v boj na goriško fronto. Deset dni pozneje, 24. septembra 1943, pa je bila pri Pliskovici ustanovljena 19. SNOUB Srečka Kosovela. Ta dogodek sovpada s prodorom nemških čet na goriški fronti na Kras. Brigada je bila takoj po ustanovitvi razdeljena po bataljonih, ki so se uspešno borili s prodirajočimi nemškimi četami.

Zaradi neprestanih partizanskih akcij pri Rakitovcu, so Nemci 2. oktobra 1943 v vasi pobili 19 ljudi.

Nemci so oktobra 1943 izvedli ofenzivo v Brkine in takrat delno požgali Artviže. 21. junija 1944 so napadli taborišče drugega bataljona Istrskega odreda blizu Artviž, a napad ni uspel. Ker niso zmagali v boju s partizani, so se znesli nad golorokimi vaščani. Tega dne so po štiriurnem brezuspešnem boju s partizani požgali še drugi del vasi, ki je ostal po požigu 13. oktobra 1943 še nedotaknjen. Ustrelili so še štiri mladinke in mladinca iz Rodika in drugega iz Kačič ter 71-letnega starčka iz Artviž. Mladinca iz Artviž, ki je imel 22 let, so prisilili, da jim je peljal naropano blago na Kozino, kjer so ga nato ustrelili.

Po kapitulaciji Italije je v Brkine večkrat prišla Šercerjeva brigada. Nekaj dni pred 14. novembrom 1943 je prišel v Tatre tretji bataljon Šercerjeve brigade, ki je nameraval napasti sovražno postojanko v Materiji. Zjutraj 14. novembra 1943 pa so sovražne enote z več strani pridrle na Tatre. Presenetile so stražarje in jih brez streljanja pobile. Nato so v vasi napadle bataljon in ga razbile, padlo je 26 borcev in 4 domačini, osem borcev je bilo ranjenih, več pa ujetih.

Dne 6. novembra 1943 so se v Lavrenčičevi hiši v Kosovelju zbrale delegatke kraškega okrožja in izvolile okrožni odbor Slovenske protifašistične ženske zveze (SPŽŽ) za Kras.

Borci Južnoprimorskega odreda so pod poveljstvom narodnega heroja Antona Šibelje - Stjenke 2. februarja 1944 na cesti med Komnom in Branikom napadli motorizirano nemško-fašistično kolono štirih tovornjakov in dveh oklepnih avtomobilov, ki je bila na poti proti Braniku. Partizani so kolono popolnoma uničili. Padlo je 31 nemških vojakov in 50 italijanskih fašistov. Zaradi hudega poraza so se okupatorji maščevali nad prebivalci Komna in Branika. V svojem besu so požgali skoraj ves Komen, prebivalce pa odpeljali

Dne 2. junija 1944 so Nemci in domobranci ropali po Dolenji vasi pri Senožečah. Ko so se vračali, jih je pod Gabrkom pričakal bataljon Južnoprimorskega odreda. V borbi je padlo več Nemcev in domobrancev, nekaj domobrancev pa so partizani ujeli. Ker so Nemci in domobranci pred tem v Dolenji vasi pri Senožečah ustrelili osem domačinov in jih vrgli v gorečo hišo, so partizani odpeljali ujete domobrance na kraj zločina v Dolenjo vas.

Na Štjaku je bila 2. februarja 1944 prva pokrajinska konferenca SPŽZ. Skoraj 200 delegatk iz vsega Slovenskega primorja je izvolilo nov pokrajinski odbor. Konferenco je vodila predsednica pokrajinskega odbora SPŽZ Zora Rupena - Katja.

Na Štjaku je bila tudi 1. marca 1944 pokrajinska konferenca Zveze slovenske mladine za Primorsko, na kateri so izvolili nov pokrajinski odbor ZMS. Da bi delo z mladino v organizacijskem pogledu potekalo enotno, je bil leta 1944 organiziran tritedenski tečaj za okrožne in okrajne sekretarje Zveze komunistične mladine Jugoslavije (SKOJ) vse Primorske. Tečaj je bil v hiši Antonije Grbec v Hruševici, vodil pa ga je Jože Smole, član pokrajinskega komiteja SKOJ.

Dne 11. avgusta 1944 je bila v Padežu pod Kozjanami konferenca aktivistov OF Južnoprimorskega okrožja. Na konferenci sta govorila Franc Kimovec - Žiga in Janez Stanovnik o pomenu sporazuma Tito - Šubašič. V tem zaselku so se 11. oktobra 1944 zbrali delegati skupščine južnoprimorskega okrožja in izvolili okrožni narodnoosvobodilni odbor, ki je deloval do osvoboditve.

Pri Štanjelu sta septembra 1944 bili hude boje Kosovelova in Bazoviška brigada. Ponoči 7. septembra se je Kosovelova brigada spopadla s sovražno kolono, ki je prihajala iz Koprive. Sovražnik je imel 30 mrtvih, osem ujetih, na begu pa je pustil bogat plen. Naslednji dan je sovražnik z novimi okrepitvami prešel v napad, vendar ga je Bazoviška brigada z obkoljevalnim manevrom prisilila k umiku. Tudi 10. septembra se ponovni sovražnikov napad ni posrečil, imel je 40 mrtvih in izgubil precej orožja. Zato je nemška komanda začela ponoči koncentrirati sveže čete iz Vipave, Komna in Koprive. Brigadi sta se zavedli, kaj sovražnik namerava in se pred občutno premočjo pravočasno umaknili.

Med NOB je na tem področju delovalo več tehnik in manjših partizanskih bolnišnic.

Pri Gabrovici pri Komnu je delovala ciklostilna tehnika «Skala», ki je bila podrejena pokrajinskemu odboru ZSM za Primorsko. V hiši pri Lavričevih v Gorjanskem je delovala ciklostilna tehnika «Grmada», ki se je semkaj preselila iz Volčjega gradu.

Od novembra 1943 do aprila 1944 je v Koprivi delovala partizanska bolnišnica Južnoprimorskega odreda, pri vasi Beka je od decembra 1943 do junija 1944 delovala zasilna bolnišnica, ki jo je ustanovil okrožni komite KPS za Istro, v Padežu pod Kozjanami pa bolnišnica Istrskega odreda.

Na planinski koči na Slavniku (1028 m) je spominska plošča osmim padlim kurirjem karavle P - 2.

Iz sežanske občine je tudi več narodnih herojev. Narodni heroj Anton Šibelja - Stjenka se je rodil v Tomaševici, padel je med zadnjo sovražno ofenzivo 1. aprila 1945 na Vojskarski planoti nad Idrijo. Na njegovi rojstni hiši je spominska plošča. Osnovna šola v Komnu je poimenovana po njem, pred šolo pa je njegov doprsni kip.

V Velikem polju se je rodila narodna herojinja Mihaela Škapin - Drina, ki je padla v borbi z Nemci 15. novembra 1943 na Žirovskem vrhu.

Narodni heroj Franc Ravbar - Vitez se je rodil v Vrhpolju, padel pa 14. januarja 1943 nad Srednjo vasjo v Poljanski dolini, bil je politkomisar 3. operativne zone Alpske.

V Sežani je pokopan narodni heroj Rudi Mahnič - Brkinc, ki je kot politkomisar Goriške divizije padel v borbi z Nemci pri vasi Topolovo v Beneški Sloveniji 19. novembra 1943.

Osnovna šola v Hrpeljah je poimenovana po narodnem heroju Dragomiru Benčiču - Brkinu. Pred šolo stoji njegov doprsni kip, na šoli pa je spominska plošča 40 padlim borcem in žrtvam nacifašističnega nasilja.

Pošteno je, da ob prazniku sežanske občine omenimo še znanega primorskega revolucionarja Pinka Tomažiča, ki so ga fašisti aretirali na stanovanju njegove matere v Škrbini 2. junija 1940. Na drugem tržaškem procesu (od 2. do 14. decembra 1941) je bil obsojen na smrt in že naslednjega dne s štirimi tovariši ustreljen na openskem vojaškem strelišču.

JOŽE OBLAK

V Mariboru pripravljajo «Popevko vesele jeseni»

MARIBOR — *Priprave na letošnji slovenski festival narečnih popevk z naslovom «Popevka vesele jeseni» so v polnem teku. Društvo glasbenih delavcev iz Maribora «Harmonija» je glede bližnje prireditve zelo optimistično, saj računajo, da je prireditev prebredla nekatere težave, ki so vsekakor neprijetne, nikakor pa ne tako hude kot so bile tiste, ki so jih organizatorji tega festivala ob severni slovenski meji prebrodili doslej. Kot je znano, je prva tovrstna prireditev bila v Mariboru pred 19 leti. Priredilo jo je glasilo mariborskih študentov «Katedra». Štiri leta pozneje se je prireditve lotila mariborska turistična zveza, ki je pripravila tretji festival. Turistični zvezi je sledil zavod Stadion Maribor, leta 1975 pa je festival pripravilc Društvo glasbenih delavcev Harmonija Maribor, ki je prireditvi ostalo zvesto do danes, tako da Slovenski festival narečnih popevk slavi letos svoj jubilej — petnajstletnico.*

Kot zatrjujejo v društvu glasbenih delavcev v Mariboru, bo tudi letošnji festival z domačim orkestrom, pevce bo spremljal zabavni orkester radia Maribor, ki je pod vodstvom svojega dirigenta Edvarda Holnthanerja posnel že vseh 16 novih festivalskih popevk. Pri polovici popevk pa sodelujejo tudi «Strune». Popevke so posnelj v mariborskem studiu in založba kaset in plošč RTV Ljubljana bo popevke letošnjega festivala izdala v kaseti, ki bo v prodaji že teden dni po festivalu.

Kaže, da bo letošnja bera dobra, saj so prijavili kar 63 popevk, izmed katerih so Korban, Holnthaner, Ussar, Kovač in Fostnerič, ki sestavljajo izbirno komisijo, izbrali 16 najboljših popevk.

Za lepe nagrade in seveda za številnejšo publiko se bodo letos potegovali naslednji avtorji in izvajalci: «Rat bi vam paveidau» je pesem Gena, ki jo bo pel Rudi Šantl, pesem «Sn'ledig še» Zorice Fingušt - Faturjeve bo pela sama Zorica, njeno pesem «Če trofim gnes» bo pa pel Karli Arhar. Popevko «Jutri muoži se muoje djekle» Francija Čelharja bo izvajal ansambel Prizma, popevko «Žena, jutr'mam futo spet» bo pel Tomaž Domicelj, ki je pesem tudi skomponiral. Isto velja za dve naslednji popevki in sicer za Fliserjevo «Spomin na Marino», ki jo bo pel sam Fliser in za «Kmečko idilo», ki jo bo pel Milan Petrovčič, ki je pesem tudi skomponiral.

Popevko «Lovska» je skomponiral Oklec Ojdar, izvajal pa jo bo Ivo Mojzer. Branko Robinšak pa bo zapel popevko «Lepa mat' moja», ki jo je skomponiral Renato Lah. Tatjana Dremelj pa bo izvajala Konrada Dolerja popevko «Dečva s Koroške». Popevko «Na kožuhanji» Emila Glavnika bo zapela Meri Avsenak, Jože Grobler pa bo zapel Melanškovo popevko «S kroco in šremerjem». Braco Koren bo pel Adamičevo popevko «Pogumni Matevžek», ansambel Hi-Fi pa bo izvajal Roškerjevo «Po enog je Prlek gvina». Končno sta še Marjane Zelko popevka «Zakoj so metüli šekasti», ki jo je sestavil Primož Urh, Rudi Miložič pa bo zapel Roškerjevo popevko «Ata zdoma je odšel».

BELEŽKE Z LETOŠNJE LIKOVNE MANIFESTACIJE

ROVINJSKA PRIREDITEV «GRISIA» JE SVOJEVRSTNA, JE EDINSTVENA

V majhni strmi ulici istrskega mesteca je letos razstavilo nad sto domačih in tujih likovnikov - Eden izmed nagrajencev je bil tudi Perusco, član italijanske skupnosti v Jugoslaviji, ki meni, da bi morali iskati več povezave

Eden izmed zmagovalcev letošnje likovne manifestacije «Grisia '81», ki se že petnajst let zapored vrši v starem delu istrskega mesteca Rovinja, je akademski slikar Alfredo Perusco, ki je doma iz Pulja in eden najpomembnejših likovnikov italijanske skupnosti v Jugoslaviji. Letošnje manifestacije se je udeležilo nad sto likovnikov z več kot 700 deli, ki so jih razdelili na razne kategorije, tako glede tehnike in likovne zvrsti, pa tudi glede na starost likovnikov, saj so na primer na tokratni razstavi sodelovali na primer tudi Zvest Apollonio, nato Salvaro, Galliano Zanko, Salvaro Mascarelli, Dušan Jovanović, že omenjeni Alfredo Perusco in ob njih tudi mladi likovniki kot Tomislav in Mercedes Brajnović, pa tudi še otroci, kot s'a Ana in Maria Budicin.

Alfredo Perusco že dolgo let ni sodeloval na tej prireditvi, toda ne zato, ker bi ne bil hotel, pač pa zato, ker je tudi v poletnih mesecih njegov «program» zelo poln, saj sodeluje na številnih manifestacijah od junija do septembra tako v Jugoslaviji kot drugod po svetu.

Alfredo Perusco se je rodil 1937 v Pulju, po končani srednji šoli je nadaljeval šolanje na likovni akademiji v Zagrebu, nakar se je specializiral še dve leti na akademiji za likovne umetnosti v Perugii. V Italiji je imel več razstav, kot na primer v Firencah in Rimu, razstavljal pa je tudi v Gradcu v Avstriji, da ne govorimo o razstavah v Pulju, na Reki, v Novem Sadu in Kopru. Razstavljal je tudi v Miljah, v Benetkah, v Ženevi in drugod. Sodeloval je tudi pri filmskem podjetju Dubrava - film kot scenograf. Je član hrvaškega združenja slikarjev in član umetniškega odbora Združenja slikarjev za Istro in Reko.

Ko smo tako na kratko prikazali likovnika Perusca, smo se z njim ustavili tudi v kratkem razgovoru v zvezi z letošnjo manifestacijo «Grisia». Rekel nam je, da ni lahko govoriti o tej manifestaciji, ki je nekaj svojevrstnega, morda edinstvenega na svetu. «V obilnih 25 letih — je rekel dobesedno Alfredo Perusco, — sem prepotoval vso Evropo in razstavljal v najrazličnejših krajih. Toda značilnost, ki jo ima «Grisia» je svojevrstna. Stara uličica, ki se vzpenja po starem Rovinju med dvema vrstama hiš proti veliki baročni cerkvi sv. Evfemije, je edinstvena na svetu. In v tej uličici more vsak umetnik postaviti svoje delo v tisti kotiček, ki se mu zdi najprimernejši, najbolj v skladu z delom samim. In iz tega se rodi čudovita razstava. K temu moramo dodati še to, da se s to razstavo umetnost približa publiki, preprostemu človeku. Umetnosti ne smemo zapreti med zidove galerij, muzejev, pinakotek, pač pa jo moramo prenesti med čim širšo publiko».

Na vprašanje, kako bi mogli oceniti letošnjo razstavo, je Perusco odgovoril nekako takole:

«Razstavljenih je bilo kakih 700 del, ki so po večini dobra dela, nekatera pa so celo odlična. Hkrati bi rad dodal, da je motivni diapason izredno širok, saj gre za krajine, portrete, tihožitja, marine itd. itd. Zelo različne so tudi tehnike, začenši z oljem, pa preko tempere in gvaša gredo do akvarela, grafike in tudi mešane tehnike.

Na vprašanje, ali bi imel na računu te manifestacije tudi kako pripombo, kak nasvet, ki bi ga hotel dati organizatorjem, je Perusco rekel:

«Če upoštevamo dejstvo, da so na veliki razstavi navzoči skoraj vsi razstavljajoči umetniki, pa naj gre za domačine, Jugoslovane, ali pa tuje umetnike, bi bilo po mojem mnenju zelo koristno, če bi se manifestacija podaljšala za dan ali dva, za temeljitejša srečanja, ali pa da bi organizatorji manifestacije že na sam dan, ko se vrši razstava, organizirali nekakšno srečanje vseh razstavljajočih umetnikov, po možnosti tudi z nekakšno delegacijo publike, seveda predvsem z najbolj zainteresiranimi ljudmi iz občinstva, da bi se med likovnimi ustvarjalci in občinstvom načel razgovor o umetnosti, o njenem razvoju, o tehnikah in podobno. Nadalje menim, da bi prav v okviru te likovne manifestacije mogli pripraviti vsakoletno srečanje med likovniki posameznih nacionalnih skupnosti, ki žive tu v soseščini. Posebej mislim na likovnike slovenske skupnosti v Italiji in likovnike italijanske skupnosti, ki živi v Jugoslaviji. Med predstavniki drugih umetniških zvrsti so se stiki že lepo razvili. V mislih imam na primer zasedanja, ki jih v Opatiji organizira revija «La battana» in na katerem se zbirajo literati sosednjih dežel, saj so že dolgo let na teh zasedanjih navzoči tudi slovenski pesniki in pisatelji iz dežele Furlanije-Julijske krajine. Menim, da bi se podobno srečanje moglo vsako leto organizirati v Rovinju in to sredi avgusta. Lahko pa bi se ta srečanja nato prenesla tudi nekam na Tržaško ali Goriško, koder delujejo slovenski likovniki. Seveda je to le moja ideja, ki pa jo bom predložil tudi krožku pesnikov, pisateljev in slikarjev, ki deluje v okviru Italijanske unije za Istro in Reko».

E. O.

V nedeljo na Kamenici

V nedeljo so v kulturnem sporedu srečanja med sosednimi narodi na Kamenici sodelovali tudi folkloristi KD «Trta» iz Žitare vasi na Koroškem (gornja slika), ansambel s spodnje slike pa je igral za plesalce furlanskega ansambla «Le Clape di Zirà»

Poskrbljeno pa je bilo tudi za sicersnje dobro počutje, namreč za prigrizek in za pijačo

ZDRAVNIKOVO MNENJE

Grom in strela - davni strah z neba

Kaj vse lahko strela pomeni - Kakšne posledice pusti lahko pri prizadetem

Pravzaprav je vreme letos kar muhasto. Včasih pritiska neznosna vročina, ki nam ne da dihati, drugič pa se ozračje kar čez noč tako ohladi, da nas še v jopicah zebe, še posebno, kadar pri tem piha veter. Zjutraj je morda še pas jalo sonce, popoldne pa se je često kar nenadoma ulil dež z grmenjem in bliskanjem. Najbolj se ob takih nevihtah bojimo strele, zlasti, če nas neurje zaloti na prostem, posebno še v gorah, kjer deluje človek na odprtem grebenu kot pravi strelovod. Človek je strele že od nekdaj pripisoval nadnaravno moč, ker se ji pač ni mogel postaviti uspešno po robu.

In kaj je pravzaprav strela?

V atmosferi in v oblakih, ki služijo kot nekakšni kondenzorji, se zbira velika količina električne energije. Strela predstavlja pravzaprav kratek stik med dvema oblakoma pod različno napetostjo ter med oblakom in zemljo. Strela je pravzaprav iskra, ki nastane ob takem spoju, to je električni tok z napetostjo več milijonov voltov in jakostjo več sto tisoč amperov, ki traja le del sekunde ali največ nekaj sekund. Če se na mestu takega kratkega stika znajde človek, ga bo električni tok poškodoval ali celo ubil.

Okvare zaradi strele so zelo raznolike. Poškodbe lahko nastanejo zaradi direktnega udara strele ali pa zaradi padca ob streli. Okvare so lahko le neznatne, srednje, pa tudi smrtne. Včasih na truplu sploh ne najdemo vidnih sledov strele, v večini primerov pa le zasledimo nekatere tipične spremembe. Najčešče opazimo opekline različnih stopenj in obsega. Zelo pogosto zelo spominjajo na strelne rane. Te rane predstavljajo mesto, kjer je strela vstopila ali izstopila iz telesa. Včasih opazujemo celo prelome kosti, zelo pogosto pa osmojeno in ožgano kožo.

Najbolj karakteristične so spremembe na koži, ki izgledajo kot vejevje ali pa odtis lista praproti, kar imenujemo arborizacija. Te lise ne trajajo dolgo. Često so spremembe na obleki in predmetih, ki jih ima poškodovanec pri sebi bolj izražene, kot na samem telesu. Metalni predmeti se često raztope in puščajo na koži grde opekline, ki po obliki spominjajo na obliko predmeta. Prav tako opazujemo, da se kovinasti predmeti pod vplivom strele namagnetijo. Pogosto je obleka raztrgana, na robovih pa opazimo sledove dima.

Enake spremembe najdemo tudi na čevljih.

Poleg takih direktnih poškodb zaradi strele pa najdemo tudi poškodbe zaradi padca.

Poleg lokalnih fizičnih poškodb pri preživelih zasledimo pogosto psihične motnje, nezavest, zelo pogosto pa tudi retrogradno amnezijo za dogodek. Včasih imamo opraviti z močnimi glavoboli, z bruhanjem, z gluhoto, slepoto, s paralizami ali z mišičnimi bolečinami, z močno razburjenostjo in s trdovratno nespečnostjo. Te težave na srečo postopoma minejo.

Seveda pa lahko ostanejo pri hudih poškodbah tudi trajne posledice. Kot za vse poškodbe z elektriko, velja tudi za strelo, da se lahko pokažejo posledice šele čez nekaj dni, zato moramo takega poškodovanca nekaj dni opazovati.

In še na nekaj ne smemo pozabiti. Prav pri poškodbah z elektriko je zelo pogosta tako imenovana navidezna smrt in lahko poškodovanca z umetnim dihanjem in z masažo srca ponovno obudimo v življenje. Zato moramo vztrajati z oživljanjem toliko časa, dokler, se ne pokažejo zanesljivi znaki smrti (mrliške pege, okorelost, ohladitev).

dr. R. R.

RADIO VELEVIZIJA

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

13.00 Poletni maraton
13.30 DNEVNIK
17.00 Sveže, sveže
Glasba, predstave in aktualnosti
17.05 «Prigionieri delle pietre» - TV film
17.45 Tukaj Rim
18.00 Za vse zlato Transvaala - 10. epizoda
19.00 Mazinga «Z», risani film
19.20 Dick Barton - Posebni agent, 5. epizoda
19.45 Almanah in Vremenska slika
20.00 DNEVNIK
20.40 Koncert Verdijeve glasbe
Nocoj bo večer posvečen velikemu italijanskemu mojstru Giuseppu Verdiju in gledališču v Montecatiniju, ki nosi po njem ime. Večer bodo posvetili Verdiju prav v zvezi z odprtjem obnovljenega Verdijevega gledališča v tem letoviščarskem kraju. Gledališče v Montecatiniju nosi naslov po Giuseppu Verdiju zato, ker je ta veliki mojster najmanj dvajset let prihajal v Montecatini na počitnice. Hkrati pa slavi Italija letos 80-letnico smrti tega velikega mojstra. V Montecatiniju pa je Verdi predelal svojo operno delo Simon Boccanegra, tu je napisal pretežni del tretjega dejanja Otella, tu se je tudi odločil za svoje delo Falstaff. Med tistimi, ki bodo nocoj sodelovali v tej Verdiju posvečeni prireditvi, bo tudi sopranistka Cecilia Gasdia, ki je bila nagrajena z najbolj kvalificiranim priznanjem za mlade operne talente, namreč z nagrado «Maria Callas», ker je za tretji program TV registrirala Luiso Müller. Nocoj bo izvajala nekaj Verdijevih komornih skladb
21.45 Divja stvarnost: Indija, Kašmir, dokumentarec
22.15 Mister fantasy
Ob koncu DNEVNIK in Vremenska slika

Drugi kanal

13.00 DNEVNIK 2 - Ob 13. uri
13.15 Šolska oddaja: Življenje pri morju
17.00 Organizacija, 6. epizoda
Program za mladino:
17.55 Pravljice; Rdeče sveče
18.15 Evropske živali, dokumentarec
18.30 DNEVNIK 2 - Šport
18.50 SOS, Stari mlin, zadnje nadaljevanje
Vremenske napovedi
19.45 DNEVNIK 2 - Poročila
20.40 Basen, film
Alain Delon in Romy Schneider sta kot ljubavnika na počitnicah v Saint Tropezu. Tu ju obiščeta Maurice Ronet in Jane Birkin, bivši prijatelj Romy Schneider ter njegova 18-letna hči. Kot vidimo se tu sestanejo štiri osebe, ki se nikakor ne morejo vživeti. V začetku se to srečanje že nekako usklaja v mirnem vzdušju, toda kmalu se čuhovi razgibajo, posebno zaradi tisočerih spominov, ki jih vežejo s preteklostjo, ali pa tudi iz drugih razlogov, ker ugotavljajo, kako bi se mogli in ne mogli vživeti v sedanje razmere. Neuspeli pisatelj Alain Delon se splete nekako z dekletom, ko pa na to oče reagira, Alain Delon odgovori z umorom. Toda kako mu dokazati odgovornost. Prvi dobri stiki se torej začno rušiti. Ponovno oživi ali bolje se poživi čudna povezava med Alainom in Romy. Sicer pa je bolje si delo ogledati in nato soditi
Igrajo: Alain Delon, Romy Schneider, Maurice Ronet, Jane Birkin
22.35 Jasno, spremenljivo
Tednik o turizmu in prostem času
Ob koncu DNEVNIK 2 - Zadnje vesti

Tretji kanal

19.00 DNEVNIK 3
19.15 DNEVNIK 3 - Deželni programi
19.50 Sto italijanskih mest
20.10 Vzgoja in dežele
20.40 Torkov koncert
21.35 DNEVNIK 3
22.00 Rock koncert: Joe King Carrasco
22.35 «Strada a doppia corsia», film
Two-lane blacktop je izvirni naslov dela. Delo nima neke zgodbe, pač pa samo dogajanje na cesti med Los Angelesom in Washingtonom. Gre za dva mlada človeka, ki rada tekmujeta. Eden je preprost kavboj, ki se vozi na pontiacu, ki tako rekoč redno zamenjuje ob sebi dekleta, pa tudi vsakdanje navade. Rad bi živel svoboden, pa mu to ne uspe, rad bi doživljal vedno nove in nove prigode, ki ga vežejo. Gre torej za temo, ki jo zasledimo v Easy Rider, vendar pa v popolnoma obratni smeri
Igrajo: James Taylor, Warren Oates, Laurie Bird

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

18.45 Poročila
18.50 Beli delfin, risana serija
19.05 Gorska folklora: Poljska
19.35 Obzornik
19.45 To je treba doživeti, dok. oddaja o brigadirjih
20.15 Risanka
20.24 TV in radio nocoj
20.26 Zrno do zrna
20.30 Dnevnik in Vreme
21.00 Razgovor z dr. Vladimirom Bakarićem
21.50 Colette: Claudine, zadnji del nadaljevanke
23.15 V znamenju
23.30 Za lahko noč z Rokom Klopčičem

Koper

17.00 Film
19.00 Odprta meja
19.30 Otroški kotiček
20.15 Stičišče
20.35 Neznanec v moji postelji, film
Igrajo: Christian Marquand, Elke Sommer
22.00 Dnevnik danes
22.10 Ustvarjanje Titove Jugoslavije
23.00 Baletna oddaja

Zagreb

19.05 TV koledar
19.15 Mi in televizija, dok. oddaja
19.45 Narodna glasba
21.00 Razgovor z dr. Vladimirom Bakarićem
22.00 Drevo življenja, film

SVICA

18.35 Poletni programi za mladino
19.30 Podlo izsiljevanje, risani film
19.55 Deželni programi
20.40 Aleksander, TV priredba
22.25 Glasbena oddaja

TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro; 8.10 Radijski mozaik: Danes bomo govorili o..., Glasbene spremljav., Iz arhiva; 10.10 Koncert s posnetki na trakovih in ploščah; 11.30 Poldnevniški razgledi: Kulturne aktualnosti, Četrtkova srečanja, Kratek skeč; 13.20 Poštni predal: Glasba po željah; 14.10 Popoldanski program: Motivi z malega zaslona; 14.30 Otroški kotiček; 14.50 Danes smo izbrali; 15.30 Portreti; 15.55 Glasbeni avtomat; 17.10 Razširjeni obzornik: Solist z orkestrom; 17.20 «Gadje gnezdo».

KOPER
(Slovenski program)

7.30, 8.25, 14.30, 15.30 Poročila; 7.00 Glasba za dobro jutro; 7.05 Jutranji koledar 7.37 Kinospored; 14.00 Najava sporeda, pregled dogodkov; 14.05 Domači pevci zabavne glasbe; 14.40 Male skladbe velikih mojstrov; 15.00 Počitniški vrtiljak; 15.37 Glasbeni notes; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Glasba po željah; 17.00 Iz zborovskega arhiva; 17.30 Primorski dnevnik; 17.45 Zabavna glasba.

KOPER
(Italijanski program)

7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30 Poročila; 7.00 Glasba za dobro jutro; 8.15 Horoskop; 10.00 Z nami je...; 10.15 Orkester Jackie Glea; 10.35 Horoskop; 10.45 Mozaik; 11.00 Vsi jih poslušamo; 11.15 Festivalbar; 11.32 Kim; 12.00 Na prvi strani; 12.05 Glasba po željah; 12.50 Z nami je; 14.33 Super lestvica; 15.36 Prijeten popoldan; 15.45 Novalis; 16.15 Plošče; 16.45 Zbor «Società Alpina Tridentini»; 17.00 Poet tedna: Malcolm Lowey; 17.10 S simpatijo; 17.32 Crash; 17.55 Koledarček; 18.00 Jugoslovanska pop scena; 18.30 Poje Paul Bradley; 18.45 Klavirske skladbe; 19.15 Poje Umberto Tozzi; 19.45 Nasvidenje jutri.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.00, 7.15 in 8.40 Glasbena kombinacija; 9.00 in 10.03 Radio anche noi; 11.00 Štiri četrtine; 12.03 Ljubezen pomeni...; 13.15 Master; 14.24 Ugibanja; 15.00 Errepiuno - poletni program; 16.10 Rally; 16.30 «La Bagaria»; 17.03 Jeep, oddaja o predstavah; 18.28 Po nekdanjem ritmu; 19.15 Jazzovska zgodba; 19.40 Gledališka družba; 20.25 Danes zvečer z...; 21.00 Klavirske skladbe; 21.30 Folklorna glasba; 22.00 Poletne povesti; 22.35 Glasba; 23.03 Telefonski poziv.

RADIO 2

8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 - 8.45 Poletni dnevi; 9.05 «Il cadetto di casa Spinalba», 3. epizoda; 9.32 in 10.12 Luna v vodnjaku; 11.32 Na lov brez puške; 11.52 Tisoč popevk; 12.10 in 14.00 Deželni programi; 11.52 Tisoč popevk; 12.45 Radijski kontakt; 13.41 Sound - Track, glasba in kino; 15.00 Nemogoči intervjuji, ob koncu glasba Santa in Johnnyja; 15.37 Vse o nogometu, od minute do minute; 19.00 in 22.40 Stopimo za korak nazaj; 19.50 Aida, opera v štirih dejanjih.

LJUBLJANA

7.00, 7.30, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 7.10 Prometne informacije; 7.20 Reakcija; 8.30 Iz naših sporedov; 8.45 Dobro jutro, otroci!; 9.08 Z glasbo v dober dan; 9.30 Iz glasbenih šol; 10.05 Z radiom na poti; 10.40 Turistični napotki; 11.05 Rezervirano za...; 12.05 Z našimi operetnimi pevci; 12.35 Znano in priljubljeno; 13.10 Danes smo izbrali; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Po domače; 14.00 Iz naših krajev, iz naših sporedov; 14.30 Priporočajo vam...; 15.05 V korak z mladimi; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Zabavna glasba; 16.50 Radio danes, radio jutri!; 17.00 Vrtiljak; 19.00 Sotočje; 19.45 Glasbena medigra; 20.35 Lahko noč, otroci!; 20.45 Minute z ansamblom Bojana Adamiča; 21.00 Slovenska zemlja v pesmi; 21.30 S solisti in ansambli; 22.05 Radijska igra; 23.15 Informativna oddaja; 23.25 Iz naših sporedov; 23.30 Tipke in godala; 00.05 Lirični utrinki; 00.10 S popevkami po Jugoslaviji; 1.05 Nočni program.

NOGOMET

ITALIJANSKI POKAL

Že v prvem kolu več presenečenj

Udinese igral neodločeno v Pizi - Poraz Milana

V nedeljo so odigrali prvo kolo italijanskega nogometnega pokala.

Edini predstavnik naše dežele, Udinese se je spoprijel na tujem z drugoligašem Piso ter igral neodločeno z 1:1. Domače moštvo je povedlo v 31. minuti prvega polčasa z Bertonijem, samo devet minut kasneje pa je Muraro dosegel zadetek za Udinese. Videmčani so prikazali hitro in lepo igro. Izmed novo nakupljenih igralcev ni razočaral nihče, predvsem pa sta se izkazala Causio in Orazi.

V prvem kolu je bilo tudi nekaj presenečenj. Največje izmed vseh je nedvomno hud poraz Milana v Mantovi z Verono. Z dvema gola Penza je tako Verona premagala Milan, ki bo zaradi tega moral po vsej verjetnosti prepustiti končno prvo mesto v tretji skupini Interju.

Presentljiv je tudi neodločen izid med drugoligašem Barijem in Napolijem. Nepričakovani rezultati so bili tudi v Cagliariju, kjer domači ekipi ni uspelo premagati Lecceja: v Perugii, kjer je Torino izgubil z 1:0; v Brescii, kjer je «super ekipa» Fiorentina zmagala le z 1:0 ter v Cremoni, kjer je Cremonese zaustavila prvoligaša Avellina.

IZIDI IN LESTVICE

SKUPINA 1

Perugia - Torino	1:0
Rimini - Juventus	1:3

Počitek: Cavese

LESTVICA

Juventus in Perugia 2, Torino, Rimini in Cavese 0.

PRIHODNJE KOLO (JUTRI, 26. 8.)

Cavese - Juventus (17.30); Torino - Rimini (20.30); počitek: Perugia

SKUPINA 2

Cesena - Catania	1:0
Pistoiese - Palermo	1:1

Počitek: Catanzaro

LESTVICA

Cesena 2, Pistoiese in Palermo 1, Catania in Catanzaro 0.

PRIHODNJE KOLO

Catania - Catanzaro (17.00); Pistoiese - Cesena (21.00); počitek: Palermo.

SKUPINA 3

Pescara - Inter	0:4
Verona - Milan	2:0

Počitek: Spal

LESTVICA

Inter in Verona 2, Milan, Pescara in Spal 0.

PRIHODNJE KOLO

Inter - Verona (21.00); Pescara - Spal (21.00); počitek: Milan.

SKUPINA 4

Cagliari - Lecce	1:1
Sampdoria - Como	1:0

Počitek: Sambenedettese

LESTVICA

Sampdoria 2, Cagliari in Lecce 1, Como in Sambenedettese 0.

PRIHODNJE KOLO

Como - Sambenedettese (20.45); Lecce - Sampdoria (17.00); Počitek: Cagliari.

SKUPINA 5

Bari - Napoli	0:0
Cremonese - Avellino	0:0

Počitek: Ascoli

LESTVICA

Bari, Napoli, Cremonese in Avellino 1, Ascoli 0.

PRIHODNJE KOLO

Ascoli - Avellino (21.00); Bari - Cremonese (17.30); počitek: Napoli.

SKUPINA 6

Brescia - Fiorentina	0:1
Varese - Genoa	0:0

Počitek: Foggia

LESTVICA

Fiorentina 2, Varese in Genoa 1, Brescia in Foggia 0.

PRIHODNJE KOLO

Brescia - Foggia (20.30); Genoa - Fiorentina (20.45); počitek: Varese.

SKUPINA 7

Lazio - Bologna	1:1
Pisa - Udinese	1:1

Počitek: Reggiana

LESTVICA

Lazio, Bologna, Pisa in Udinese 1, Reggiana 0.

PRIHODNJE KOLO

Lazio - Reggiana (20.45); Udinese - Bologna (17.30); počitek: Pisa.

Peru — Urugvaj 2:1

MONTEVIDEO — V kvalifikacijski tekmi za svetovno nogometno prvenstvo je v Montevideu reprezentanca Peruja nepričakovano premagala Urugvaj z 2:1.

LESTVICA

1. Peru 5; 2. Urugvaj 2; 3. Kolumbija 1.

ATLETIKA

NA MLADINSKEM EVROPSKEM PRVENSTVU

ZMAGOSLAVJE VZHODNIH NEMCEV

Dosegli so vrsto rezultatov svetovne vrednosti in osvojili kar 42 kolajn

UTRECHT — Evropsko mladinsko atletsko prvenstvo v Utrechtu se je v nedeljo zaključilo z vrsto odličnih rezultatov. Pred vsemi so izstopali vzhodni Nemci, ki so pobrali kar 42 kolajn, od teh 22 zlatih, 13 srebrnih in 7 bronastih. K temu moramo prišteti še pet novih svetovnih rekordov (4x400 m moški, 4x100 ženske, 4x400 m ženske, 400 m z ovirami ženske ter četveroboj) in tako pač ni težko ugotoviti, da je bil izkupiček mladih vzhodnih Nemcev v Utrechtu res odličen.

Izkazali pa so se v zadnjem dnevu tudi Italijani, saj je bila Italijanka Fossati v višini druga z odličnim skokom 188 cm, Michielon pa je zalučal kopje 75,26 m in je tako osvojil bron. Vidno uvrstitev je Italija dosegla tudi v moški štafeti 4x100 m, kjer ji je za las ušla bronasta kolajna, in pa v teku na 3.000 m (kjer je bil Meiev čas 8'01''62), saj je v obeh teh disciplinah osvojila četrto mesto.

Rezultati:

MOŠKI

200 m: Schröder (NDR)	20''69
800 m: Bereczy (Mad.)	1'46''17
3.000 m: Wachenbrunner (NDR)	7'57''18
400 m ovire: Demirev (Bol.)	50''45
palica: Janša (ČSSR)	5,35 m
troskok: Ahvledian (SZ)	16,76 m
kopje: Höhn (NDR)	86,56 m
4x100 m: NDR	39''88
4x400 m: NDR	3'04''58

(8. Jugoslavija 3'15''30)

ŽENSKE

200 m: Rieger (NDR)	22''91
3.000 m: Sudak (SZ)	8'58''2
400 m ovire: Kirchner (NDR)	56''41
višina: Breder (ZRN)	1,90 m
četveroboj: Tröger (NDR)	6.032
4x100 m: NDR	43''77
4x400 m: NDR	3'30''39

5. Jugoslavija 3'43''28)

KOLAJNE

NDR	22	13	7
SZ	4	1	12
BOLGARIJA	3	1	2
VEL. BRITANIJA	2	3	4
ZRN	2	1	4
MADŽARSKA	2	1	0
POLJSKA	1	1	0
BELGIJA	1	0	1
ČSSR	1	0	0
FRANCIJA	0	5	1
ITALIJA	0	2	2
FINSKA	0	0	2
NIZOZEMSKA	0	0	1
NORVEŠKA	0	0	1
ŠVEDSKA	0	0	1

V KÖLNU

Svetovni rekord Kratochvilove

KÖLN — Na mednarodnem atletskem tekmovanju v Kölnu je Čehoslovakinja Kratochvilova dosegla nov svetovni rekord v teku na 400 metrov s časom 49''01.

Na tekmovanju je padlo še nekaj odličnih rezultatov. Med temi je gotovo najbolj izstopal tek Američana Nehemiaha na 110 m z ovirami, kjer je s časom 13''07 dosegel četrti najboljši rezultat na svetu vseh časov.

NOGOMET

ITALIJANSKI POKAL

Triestina iztržila Pordenonu le točko

Pordenone — Triestina 0:0

V nedeljo sta se v Pordenonu spoprijeli nogometni ekipi Triestine in Pordenoneja v tekmi za italijanski pokal polprofesionalnih klubov. Igra je bila nezanimiva in skrajno borbena. Nogometaši obeh ekip so igrali precej grobo, tako da je moral sodnik v teku devetdesetih minut igre kar 6-krat pokazati rumeni kartonček, igralca Pordenoneja Carla pa je celo izključil.

Hrupni navijači Triestine, ki so se v Pordenonu skoraj stepli z domačini, s prikazano igro niso bili zadovoljni. Vendar pa je razumljivo, da Triestina ne igra kot bi sicer morala, saj ekipo sestavljajo mnogi novi nogometaši, ki se niso še uigrali. Nekateri posamezniki Triestine sicer niso igrali slabo, edini, ki se je izkazal, pa je bil Leonarduzzi.

Zanimivo je tudi, da je De Falco že v prvih minutah tekme streljal enajstmetrovko, ki pa jo je vratar nasprotnikov ubranil.

TENIS

Evertova izgubila

TORONTO — V finalu ženskega mednarodnega teniškega turnirja v tem kraju je mlada Američanka Tracy Austin premagala s 6:1, 6:4 slavno rojakinjo Chris Evert - Lloyd.

KRASNODAR RORA ZA NAŠE ČITATELJE

Toča golov v petem kolu

V petem kolu prve jugoslovanske nogomente lige so prvoligaši na razmočenih igriščih in ob slabem vremenu dosegli pravo točo zadetkov — kar 30 v devetih srečanjih. Kaže torej, da so strelci le ujeli najboljšo formo, to pa je še kako spodbudno za večji obisk gledalcev na stadionih.

Največ golov je tokrat padlo na Reki, kar devet. Zmagali so sicer Rečani z nenavadnim 5:4, izid pa bi lahko bil celo izenačen 5:0. Tomić za Rijeko in Stoiljković za Radnički sta dosegla po dva zadetka.

Razpoloženi so bili tudi nogometaši na sarajevskem derbiju. Željezničar je z odličnim Baljićem (dosegel je dva zadetka) zanesljivo premagal Sarajevo, ki se še ni izvlekel iz hude krize, ki ga pesti od začetka prvenstva.

Če je v Sarajevu padlo pet zadetkov, pa so v Zagrebu Dinamovi nogometaši dosegli le enega manj. Zajec in tovariši so namreč premagali novinca v ligi, moštvo Teteksa, ki je po petih kolih sam na dnu lestvice le z dvema osvojenima točkama.

Na vrhu razpredelnice pa je še naprej sam splitski Hajduk, ki je v tem zavrtljaju iztržil dragoceno točko v Titogradu. In s točko sta se morala tokrat zadovoljiti tudi dva druga člana «velike četverice», Partizan in Crvena zvezda.

Partizan je že v soboto v Osijeku igral neodločeno 1:1, Crvena zvezda pa se je morala v mestnem derbiju krepko potruditi, da je iztržila v Beogradu točko.

Dragoceni točki je tokrat osvojila ljubljanska Olimpija na račun presenetljive Vojvodine; že v prihodnjem kolu pa čaka Ljubljančane nova, težka preizkušnja. V gosteh bodo igrali proti Partizanu.

IZIDI 5. KOLA

Dinamo - Teteks	4:0
Budućnost - Hajduk	0:0
Rijeka - Radnički	5:4
Vardar - Zagreb	3:0
Olimpija - Vojvodina	2:1
Željezničar - Sarajevo	4:1
Velež - Sloboda	0:0
Beograd - C. zvezda	2:2
Osijek - Partizan	1:1

LESTVICA

Hajduk 8; Partizan in Osijek 7; Vojvodina, Željezničar, Dinamo, Crvena zvezda in Rijeka 6; Vardar, Olimpija in Sloboda 5; Radnički, Beograd in Budućnost 4; Velež, Sarajevo in Zagreb 3; Teteks 2.

PRIHODNJE KOLO (30. 8.)

Radnički - Crvena zvezda; Hajduk - Beograd; Sloboda - Budućnost; Teteks - Velež; Sarajevo - Dinamo; Zagreb - Željezničar; Vojvodina - Vardar; Partizan - Olimpija. V soboto, 29. 8. po TV: Rijeka - Osijek.

NAJBOLJŠI STRELCI

5 ZADETKOV: Ringov (Vardar)

4 ZADETKI: B. Djurovski (C. zvezda) in Tomić (Rijeka)

Saronniju «Pokal Bernocchi»

LONATE CEPPINO (Varese) — Italijanski kolesarji se temeljito pripravljajo za bližnji nastop na SP v Pragi.

Včeraj je bila na sporedu dirka za «Pokal Bernocchi», na kateri je zmagal Giuseppe Saronni.

VRSTNI RED (216 km)

1. Saronni (It.), ki je prevozil 216 km v 5.12'42'' s poprečno hitrostjo 41,445 km na uro	
2. Mantovani po	6''
3. Moser	
4. Gavazzi	1''
5. Lienhard (Švi.)	

• • •

V nedeljo pa je na dirki za «Pokal Agostoni» zmagal Francesco Moser, ki je v končnem sprintu premagal večjo skupino kolesarjev.

VRSTNI RED

1. Moser, ki je prevozil 209 km v 5.45' s poprečno hitrostjo 41,013 km na uro
2. G. B. Baronchelli
3. Fernandez (Šp.)
4. Contini
5. Bombini vsi z zmagovalčevim časom

(Na sliki: včerajšnji zmagovalec Giuseppe Saronni).

Kelly prvi

ST. PIETERS LEEUW (Belgija) — Irec Sean Kelly je zmagal na kolesarski dirki v tem kraju, dolgi 198 km. Irec je zmagal pred Belgijcema Collijnom in Criquielionom.

PRAGA — Novi predsednik mednarodne amaterske kolesarske zveze FIAC je Španec Luis Puig Esteve.

Totocalcio

Bari - Napoli	X
Brescia - Fiorentina	2
Cagliari - Lecce	X
Cesena - Catania	1
Cremonese - Avellino	X
Lazio - Bologna	X
Perugia - Torino	1
Pescara - Inter	2
Pisa - Udinese	X
Rimini - Juventus	2
Sampdoria - Como	1
Varese - Genoa	X
Verona - Milan	1

KVOTE:

13 — 7.260.500 lir

12 — 233.400 lir

NOGOMET

«MEMORIAL Ž. RACETA»

V otvoritvenem srečanju visoka zmaga Prosečanov

Premagali so Aurisino - Caharija trikrat uspešen - Drevi Vesna-Kras

Primorje — Aurisina 6:0 (1:0)

PRIMORJE: Babuder, Tomizza, Walter Pertot, Sugan, Angileri, Germani, Rustja, Vasilij Pertot, Caharija, Mikuš (6. min. Bencich), Persi.

AURISINA: Ridolfi, Dodich, Sepini (63. min. Zampar), Negrini, Miniusci, Razza, Villani (74. min. Scisciot), Radivo, Zucca, Masciarello, B Tence.

STRELCI: v 14. min. Walter Pertot, v 50. min. Persi, v 55. min. Caharija, v 71. min. Rustja, v 83. min. in 87. min. Caharija.

SODNIK: Toffoli iz Trsta.

GLEDALCEV: 300

V otvoritveni tekmi 4. nogometnega turnirja za memorial «Žarko Race» je sinoči na Proseku Primorje z visokim izidom premagalo Aurisino, ki je morda bila kos Primorju le v začetnih minutah igre. Postopoma pa je Primorje prevzelo pobudo ter posebno v drugem delu dobesedno nadigralo nasprotnika in nasulo Aurisini kar pol ducata golov.

Končni izid zgovorno priča, da je bila tekma praktično samogovor proseške enajsterice, ki se je predstavila na igrišču v običajni postavi. Edino novost je predstavljal Caharija, ki se je po enoletnem «posojilu» spet vrnil v proseški klub. Od igralcev iz lanske sezone sta bila odsotna le Gabrijel Husu in Peter Caharija, ki pa bosta tudi letos igrala za proseški klub.

Torej novosti v vrstah Primorja ni bilo. Le v drugem delu drugega polčasa je na igrišče stopil Bencich (Giarizzole), ki pa je le na posodo za ta turnir. Morda prav zato, ker ni prišlo do novosti v vrstah Primorja, se je ekipa dobro znašla že takoj v začetku, kar je nedvomoma tudi velika zasluga trenerju Kozini, ki je po enotedenski pripravi znal dati moštvu že dober sistem igre. Pri tem pa seveda ne smemo pozabiti, da je bil nasprotnik precej pomanjkljiv. Posebno v drugem delu, ko je Primorje kar petkrat zatreslo mrežo nasprotnika in ustvarilo nešteto priložnosti za zadetek.

Torej povsem zaslužena zmaga Primorja, ki je tako zbralo par točk. Naj omenimo še, da je pred začetkom srečanja predsednik Primorja dr. Marjan Nabergoj predstavil nogometaše obeh ekip očetu prezgodaj preminulega Žarka, tovarišu Borisu Racetu.

B. R.

Belgija — Indipendiente 5:1

BRUSELJ — Nogometna reprezentanca Belgije je v prijateljskem srečanju premagala argentinskega prvoligaša Indipendiente s 5:1 (2:0).

Odbor in nogometaši ŠK Kras želijo

DARIJU ŠEGINI

in

VLASTI STUBELJ

veliko sreče v skupnem življenju

SPORED TEGA TEDNA

Drevi:	Kras - Vesna (20.30)
Jutri:	Breg - Zarja (20.30)
27. 8.:	Primorec - Gaja (20.30)
28. 8.:	Aurisina - Kras (20.30)
29. 8.:	Vesna - Primorje (20.30)
30. 8.:	počitek

NOGOMET

ZA TEKMO PROTI DANSKI

Miljanić izbral reprezentante

Jugoslovanski zvezni selektor Miljan Miljanić je izbral 18 reprezentantov za kvalifikacijsko srečanje za SP proti Danski, ki bo 9. septembra v Kopenhagnu.

Le-ti so:

VRATARJA: Pantelić (Bordeaux) in Svilar (Antwerpen).

BRANILCI: Krmpotić (C. zvezda), Zoran Vujović (Hajduk), Stojković (Partizan), Hrstić (Rijeka), Zajec (Dinamo), Jerolimov (Rijeka) in Gudelj (Hajduk).

VEZNI IGRALCI: Vladimir Petrović (C. zvezda), Slišković (Hajduk), Šljivo (Nica), Šurjak (Paris St. Germains) in Jerković (Zürich).

NAPADALCI: Halihodžić (Nantes), Pasić (Sarajevo), Zlatko Vujović (Hajduk) in Šestić (C. zvezda).

Zbor reprezentantov bo 31. avgusta v Zagrebu.

ODBOJKA

Kuba — Italija 3:0

MOSKVA, RIGA — Na mednarodnem odbojkarskem turnirju za «Memorial Savin» je Kuba premagala Italijo s 3:0 (12, 13, 15).

KOŠARKA

TURNIR V LIGNANU

Goričanom prvo mesto

Tržačani, ki so igrali brez obeh tujcev, so bili odlični drugi

LIGNANO — V tretjem in obenem tudi zadnjem kolu košarkarskega turnirja v Lignanu je Pallacanestro Trieste premagal ekipo iz Caserte Latte Matese in se tako uvrstil na končno drugo mesto na tem turnirju za goriškim Tai Ginsengom.

V zadnji tekmi so Tržačani zasluženo zmagali, saj so vodili skozi vso tekmo. Tržaške igralce je treba še posebej pohvaliti, ker so bili namreč na tem turnirju edini, ki so nastopali brez obeh tujcev. O zadnji zmači Tržačanov bi lahko rekli še to, da sta med drugimi odlično presenetila predvsem Bertolotti (30 točk) in Ritossa (18).

Končno prvo mesto na tem turnirju je torej šlo goriškemu Tai Ginsengu, ki pa se za ta dosežek lahko zahvali predvsem dobri igri svojih Američanov Mayfieldu in Jonesu.

IZIDA ZADNJEGA KOLA

Tai Ginseng - Tropic 96:82 (46:36)

Pall. Trieste - Latte Matese 87:80 (48:38)

KONČNA LESTVICA

1. Tai Ginseng Gorica 4 točke (zaradi zmage v medsebojnem srečanju s Tržačani), 2. Pall. Trieste 4, 3. Tropic Videm 2, 4. Latte Matese Caserta 2.

Mednarodni turnir v Sanremu

Scavoliniju prvo mesto Bosna ugodno presenetila

SANREMO — Na mednarodnem košarkarskem turnirju v Sanremu je sarajevska Bosna osvojila tretje mesto, potem ko je v malem finalu premagala s 97:86 (55:39) Juventud iz Badalone. Sarajevski prvoligaš je na tem turnirju prijetno presenetil. Pomlajena ekipa Bosne je, kljub izgubi svojih najboljših igralcev, igrala odlično v vseh tekmah turnirja, saj je izgubila le za eno točko proti bolonjskemu Sinudyneju in za pet proti Scavoliniju iz Pesara, za katerega igra tudi jugoslovanski as Kičanović.

Vse igralce Bosne je treba pohvaliti zaradi velike požrtvovalnosti, med vsemi izstopajo še mlada Djurić (dobil je nagrado za najboljšega «play makerja» turnirja) in Mutapčić ter že bolj izkušeni Vučević, Zrno in Benaček.

V odločilni tekmi turnirja je Skansijev Scavolini premagal Nikolićev Sinudyne s 93:88 in tako osvojil končno prvo mesto.

KONČNA LESTVICA

1. Scavolini Pesaro 6, 2. Sinudyne Bologna 4, 3. Bosna Sarajevo 2, 4. Juventud Badalona 0.

Mlade Sovjetinje prve

BUDIMPEŠTA — Ženska mladinska reprezentanca SZ je ponovno osvojila naslov prvaka na mladinskem košarkarskem prvenstvu. V finalu je namreč premagala Francijo s 85:74. Jugoslavija in Italija sta na tem prvenstvu dosegli 6. oz. 7. mesto.

KONČNA LESTVICA

1. Sovjetska zveza, 2. Francija, 3. Bolgarija, 4. Madžarska, 5. ČSSR, 6. Jugoslavija, 7. Italija, 8. Finska, 9. Španija, 10. Švedska.

Reggiana — Zenit 3:3

REGGIO EMILIA — V prijateljski nogometni tekmi sta Reggiana in Zenit iz Leningrada igrala neodločeno 3:3 (2:1).

NA DIRKI V NÜRBURGRINGU

Huda nesreča

NÜRBURGRING — Na državnem prvenstvu ZRN v motociklizmu v razredu do 350 ccm je prišlo do hude nesreče.

Po prvem krogu je prišlo do skupinskega padca kar 11 motociklistov. Najtežje se je poškodoval Finec Jorna Nevala (22 let). Nesrečnega pilota so nemudoma prepeljali v bolnišnico, kjer pa je, kljub vsem negam zdravnikov, umrl.

TOTIP

1. —	1. Mauvillon	X
	2. Gathor	1
2. —	1. Lively	1
	2. Lidiade	2
3. —	1. Chartusia	X
	2. Barbaverde	2
4. —	1. Gufidaun	2
	2. Odunia	X
5. —	1. Segugnago	2
	2. Don Lopez	X
6. —	1. Chief di Iesolo	1
	2. Arenella	2

KVOTE

12 — 8.557.800 lir

11 — 318.000 lir

10 — 30.500 lir

ATLETIKA

NA MEDNARODNEM MITINGU

Bled nastop v Caorlah

Doseženi rezultati niso zadovoljili, razen nekateri (Di Giorgio 224 cm v višini)

CAORLE — Mednarodni atletski miting v Caorlah, za katerega je spočetka kazalo, da bo ena vidnejših letošnjih tovrstnih atletskih prireditev v Italiji, ni izpolnil pričakovanj ljubiteljev atletike. Večina domačih in tujih atletov je dosegla dokaj poprečne rezultate, k čemur pa je, resnici na ljubo povedano, precej doprineslo tudi slabo vreme, z mrazom, vetrom in tudi dežjem.

Med tistimi, ki so s svojim rezultatom vsaj nekoliko povzdignili raven celotne prireditve, je bil zlasti Italijan Di Giorgio, ki je dosegel v skoku v višino solidno znamko 2,24 m (in zmagal), nato pa je postavil letvico v višino 2,32 m, kar je le za cm slabše od svetovnega rekarda Sovjeta Demaniuka. Prva dva poskusa je gladko zgrešil, v tretjem pa bi lahko morda z nekoliko športne sreče tudi uspel, toda vseeno je bil njegov skok nekoliko prenizek in je letvico zrušil.

Precejšnje razočaranje pa je pripravila Doriova na 800 m, kjer je tekla praktično slabo in je zasedla drugo mesto za Romunko Puico s časom, ki je bil 5'' slabši od njenega sezonskega rekorda.

Bled nastop je opravila tudi večina tujcev, saj so nekateri nastopajoči afriški in ameriški atleti predvsem skušali s tem nastopom doseči vključitev v ekipo za nastop na svetovnem pokalu, pri tem pa niso pokazali ravno zgledne prizadevnosti. Izjema je bila pri tem morda le (komaj 13-letna!) Kenijka Chepchirchir, ki je pretekla 800 m v (za njo) dokaj solidnem času 2'11''05.

Miting v Nici

NICA — Potem ko je odpovedal svoj nastop Carl Lewis, je dosegel povsem nepričakovano najboljši rezultat na mednarodnem atletskem mitingu v Nici Američan Dwight Stones, ki je skočil v višino 2,31 m, kar je drugi letošnji najboljši rezultat na svetu. Stones, ki ima 28 let je postavil svoj osebni rekord (2,32 metra) leta 1976.

Na istem tekmovanju so Francozi postavili tudi najboljši evropski rekord v štafeti 4x200 m s časom 1'21''58.

Odbojkarski tečaj pri Banih

Vsi tisti, ki so se prijavili za tečaj pri Banih preko lastnega društva s posebno prijavnico, naj se zberejo v ponedeljek, 31. avgusta, ob 8.30 pri Banih. Tečaj bo potekal takole: 8.30 zbor trenerjev in tečajnikov, od 9.00 do 11.00 jutranji trening, od 11.00 do 12.30 programirani odmor, od 12:30 do 13.30 kosilo, od 13.30 do 15.00 programirani počitek, od 15.00 do 17.00 popoldanski trening, ob 17.30 odhod.

AVTOMOBILIZEM

Nesti najhitrejši

VIDEM — Mauro Nesti je po pričakovanju zmagal na avtomobilski dirki za gorsko nagrado od Verzegnisa do Sedla Chianzutan.

OBVESTILO

ŠZ Bor — Atletska sekcija

obvešča, da bo danes, 25. avgusta, ob 20.30 na «Prvem maju» seja odbora sekcije.

PLAVANJE

NA SREČANJU Z ZDA V KIJEVU

Sovjeti zmanjšali zaostanek

Srečanje so izgubili z razliko 62 točk, v zadnjem dnevu pa so postavili evropski rekord

KIJEV — Združene države so premagale Sovjetsko zvezo z 203:141 v meddržavnem plavalnem srečanju v Kijevu, ki se je zaključilo v nedeljo. Na sporedu tega srečanja je bilo 29 disciplin, v katerih so Američani odnesli 20 zmag, gostitelji pa le 9.

Končni obračun tega srečanja (kar 62 točk razlike v korist Američanov) ne govori torej preveč spodbudno za sovjetske plavalce, vendar pa je treba pripomniti, da gre tako hud poraz predvšem na račun izredno slabega nastopa domačih tekmovalcev v prvem dnevu, saj so v drugem plavali že precej bolje, izid tretjega dneva pa je bil že celo izenačen. V zadnjem dnevu so opravili Sovjeti najboljši nastop v štafeti 4x100 m mešano (moški), kjer so s časom 3'44''79 postavili celo evropski rekord, pri tem pa so osvojili tudi drugo mesto in tako so bili Američani tu nekoliko nepričakovano šele tretji.

MILWAUKEE — V meddržavnem srečanju državnih mladinskih plavalnih reprezentanc v Milwaukeeju so ZDA premagale SZ z 212:132.

TENIS

Purcellu turnir v Atlanti

ATLANTA (Geogia) — Prvo mesto na mednarodnem teniškem turnirju v Atlanti je osvojil Američan Mel Purcell, ki je v finalu premagal Francoza Gillesa Morettona s 6:2, 6:4.

Potovalni in turistični urad «AURORA»

vabi na enodnevni izlet v Beograd ob nogometni tekmi

JUGOSLAVIJA - ITALIJA

ki bo v soboto, 17. oktobra letos, na stadionu Crvene zvezde.

Cena izleta je 140.000 lir

V CENI JE VKLJUČENO: prevoz z avtobusom na ljubljansko letališče in nazaj; prevoz s posebnim letalom iz Ljubljane v Beograd in nazaj; letališke takse; ogled Beograda z avtobusom in vodičem; kosilo v Beogradu; vstopnica za ogled nogometne tekme - sedež na vzhodni tribuni.

Na razpolago je 100 prostorov. Vpisovanje pri potovalnem uradu «AURORA» v Ul. Cicerone 4, telefon 60-261 — do torka, 4. septembra.

Nogometaši Primorja (na sliki med treningom) so sinoči v prvem srečanju «Racetovega memoriala» visoko premagali moštvo Aurisine

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek,
TRST, Ul. Montecchi 6, PP 559 Tel. (040) 79 46 72 (4 linije)
Podružnica Gorica, Drevored 24 Maggio 1 — Tel. (0481) 8 33 82 - 8 57 23
Naročnina
Mesečno 7.000 lir — celoletna 84.000
V SFRJ številka 5.50 din, ob nedeljah 6.00 din, za zasebnike mesečno 80.00, letno 800.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 100.00, letno 1000.00.
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 «ADIT» DZS 61000 Ljubljana Gradišče 10/II. nad., telefon 22207
Oglasi Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., vis. 43 mm) 27.000 lir. Finančni 900 legalni 800 osmrtnice 300 sožalja 400 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 200 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 15%. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

V PRECEPU MED POLITIČNIMI AMBICIJAMI IN GOSPODARSKO STVARNOSTJO

WALL STREET ZAVRAČA VISOKE REAGANOVE VOJAŠKE PRORAČUNE

V krogih finančnih mogotcev se bojijo, da bi Reaganova politika utegnila uničiti ameriško gospodarstvo

NEW YORK — Ameriški vrh je sklenil, da ne razpolaga s tolikšnimi dolarji, kolikor je bilo obljubljeno generalom za strateško orožje v naslednjih petih letih.

V dobro obveščenih krogih trdijo, da je to glavni sklep posvetovanja v Kaliforniji, ki ga je sklical Ronald Reagan z namenom, da bi bili sprejeti ustrezni sklepi glede strateškega orožja in zadevnih cen v razdobju 1982-1986. Na srečanju pa niso sprejeli nobenega sklepa. Pentagonu pa so naročili, naj ponovno prerešeta načrte in naj spet predloži bolj cenene načrte.

To pomeni, da washingtonski režim po osmih mesecih, od kar je prišel na oblast, ne razpolaga s sklepom, ki bi bil med drugim ustrezen za pogajanja z Moskvo glede strateškega orožja.

Analitiki menijo, da so vojaški načrti novega režima razbili ob odpovedi finančnih krogov v Wall Streetu, ki se jim zdi, da bo surova tekma pri oboroževanju uničila ameriško gospodarstvo. David Stockman, ravnatelj federalnega urada za proračun ter odgovorna osebnost pri spreminjanju gospodarske politike, je ovozoril sodelavce pri vrhunskem srečanju, da bo zvezna blagajna utrpela ogromne primanjkljaje, če bodo sprejeti napovedani načrti. Postavilo se je vprašanje, ali zmanjšati finančna sredstva za te načrte, ali pa do leta 1986 poiskati bolj cenene rešitve.

Iz vsega, kar je razbrati v časopisju in iz uradnih izjav se lahko zaključuje, da je vprašanje stroškov za obrambo še vedno v ospredju. Vendar pa se javno o potrebi varčevanja tudi v pentagonu ne sme govoriti.

Sploh pa ni čudno, da so vojaški načrti trčili z gospodarskimi sklepi novega režima v Washingtonu. Reaganova administracija je izjavila, da bo v naslednjih petih letih potrošila za vojsko okoli 1.500 milijard dolarjev, medtem ko je znižala dohodke v federalne blagajne za okoli 750 milijard dolarjev. Vojaški proračun bi iz sprejšnjih letnih 160 milijard dolarjev moral narasti na okoli 350 milijard dolarjev v letu 1986. Minister za obrambo je na srečanju v Kaliforniji postavil zahtevo, da bi v naslednjih petih letih porabili samo za strateško orožje okoli 200 milijard dolarjev, z namenom, da bi se dosegla v odnosu do SSSR «najnižja meja varnosti», kot pravijo v Reaganovih krogih, oziroma «nadmoč», kot trdijo drugi kritični opazovalci.

Zdi pa se, da za vse te načrte ni dovolj denarja. Po oceni ravnatelja federalnega proračuna, bi morali, če bi hoteli izvesti te obrambne načrte režima, znižati v prihodnjih letih ameriškim upokojencem pokojninske zneske v višini kakih 75 milijard dolarjev, že prvi poskus, da bi se kaj takega napravilo, je propadel. Na Capitol Hillu je 96 senatorjev glasovalo proti predlogu. Predloga uprave ni zastopal niti eden od navzočih.

Po mnenju analitikov je to glavni razlog, zakaj režim ni sposoben, da bi si pridobil zaupanje Wall Streeta. Finančna tržišča se bojijo, da bodo primanjkljaji zvezne blagajne razpihnili inflacijo. Zato cena kreditov ostaja na rekordni ravni kljub znakom, ki kažejo na slabitev inflacije in določeno krepitev proizvodnje.

Glavni cilj, k so si ga zadali pred vrhunskim srečanjem v Kaliforniji, je bil tudi tisti, ki je zadeval vprašanje, kaj bi bilo treba storiti, če bi se uresničila teoretična možnost, da SSSR z enim udarcem uniči ameriške strateške jedrske sile na kopnem. Že prejšnji Carterjev režim je sklenil, da se zgradi nov sistem izstrelkov «MX», kjer naj bi se izstrelki neprestano premeščali v 4.600 silosih, ki naj bi jih zgradili v Zveznih državah Utah in Nevada. Toda prav v teh državah je Reaganova administracija naletela na splošen odpor kljub argumentaciji ministra za zunanje zadeve, da bi Nemci in drugi zapadni evropski narodi ne sprejeli novih ameriških jedrskih orožij, če bi jih same ZDA ne sprejele na svojem ozemlju.

Značilno je, da je Ronald Reagan v bistvu sprejel «skrčeno verzijo» načrta «MX» celo v odnosu do sklepov, ki jih je sprejel Carter. Proizvajali bodo sicer bombnike B-1, toda v znatno manjšem številu.

Če bi to držalo, potem bi novi režim v Washingtonu bil pripravljen, da potroši za strateško orožjemanj denarja, kot je bil primer Carterjevega režima. Ker pa v zvezi s tem ni bil sprejet noben sklep, je vprašljivo, če je Washington pri vsem tem računal tudi na možnost, da ne zapre vrata za pogajanja z Moskvo glede strateškega orožja. Čeprav današnja administracija Washington ne priznava sporazuma med velesilama, ki je bil sklenjen na Dunaju 1979, se pa vendar le drži celo sklepov tega sporazuma.

DRAGIŠA BOŠKOVIČ

V ZRN oprostili bivšega esesovca

BONN — Sodišče v Stadeju na Spodnjem Saškem je včeraj oprostilo bivšega esesovskega častnika 78-letnega Joachima Nehringa obtožbe umora in sodelovanja v umorih. Nehringa so obtožili, da je ubil dva Žida in sodeloval pri deportaciji 3 tisoč Židov iz Galicije. Sodniki so obrazložili razsodbo, češ da ni dovolj dokazov, ki bi potrjevali Nehringovo krivdo.

Uspešna akcija francoskih carinikov

Na «ribiški» ladji Brest so francoski cariniki našli 1.750 kilogramov hašiša. To je največja količina mamil, kar so jih kdajkoli zaplenili v eni sami akciji (Telefoto AP)

DESPAR

SUPER MARKET GUŠTIN BRANKO

Repen 85 Tel. 22 72 63

NAŠE CENE OD 25. DO 30. AVGUSTA 1981

Whisky J. Walker Red 3/4 l	7450 lir
Amaro Radis 70 cl	3790 lir
Pivo Reininghaus 1/2 l (brez kavcije)	380 lir
Grenivka sok - stekl. 1 l	980 lir
Koruzno olje 1 l	2090 lir
Kocke STAR - 20 kosov	1150 lir
Semensko olje Pilastro	890 lir
Tun Despar 170 g	1380 lir
Mesna konzerva Manzotin «Apri e gusta» 145 g	850 lir
Wurstel Tirolesi Despar 250 g - 10 dkg	490 lir
Margarin Gradina 200 g	450 lir
Mortadela PS - 10 dkg	380 lir
Surovi pršut - 10 dkg	990 lir
Testenine Barilla - 500 g	420 lir
Pralni prašek Dixan - veliki format 4,8 kg	7980 lir
Melancane - 1 kg	190 lir
Rdeči paradižnik - 1 kg	190 lir

Ob ponedeljkih in torkih popoldne zaprto zaradi turnusa.

IRANSKA OPOZICIJA SPROŽILA PROPAGANDNO OFENZIVO

Bivši iranski predsednik Banisadr napada sedanji režim in Homeinija

Sedanji politični teror ni nič boljši od šahovega
Zasedba iranskega veleposlaništva v Stockholmu

PARIZ — Bivši iranski predsednik Banisadr je v intervjuju za ameriško televizijsko omrežje CBS ponovno izjavil, da zgublja ajatulah Homeini svoj vpliv v državi, da sedanji režim iz dneva v dan razpada, kar neizogibno vodi v «državljansko vojno», v katero bi se vpletla tudi vojska.

Banisadr je torej sprožil pravo propagandno ofenzivo proti sedanjemu režimu, da ne mine dan, da ne bi v intervjujih in na tiskovnih konferencah napadal islamskih fundamentalistov. Sedaj pa je šel še dlje, saj je napadel samega Homeinija. «V začetku, je dejal Banisadr, je bil Homeini simbol enotnosti in zaupanja, danes pa razdvaja ljudstvo in poziva državljane k medsebojnemu sumničenju.» «Homeini je vedno bil človek reakcije, ki ne pozna in mu ni mar za mednarodno politiko, za gospodarske zakonitosti v državi in v svetu, za družbene odnose..., da ni več njegova vloga v skladu s stvarnostjo in potrebami Irana.» Take Banisadrove besede dokazujejo, da je dokončno pretrgal vse mostove s preteklostjo, saj že trdi, da je sedanji režim hujši od šahovega despotizma. «Ko je šah ukazal streljati na množice, je bila to krutost, a kako lahko ocenimo 83-letnega verskega dostojanstvenika, ki bi moral vzbujati upanje in čustva, a nudi le krogle?» Banisadr je ob tem izključil možnost obnovitve monarhije v Iranu, prav tako se je zavzel za neuvrščeni Iran in za večjo prisotnost svoje države na mednarodnem prizorišču.

Podobno kot Banisadr skuša vsa iranska opozicija poiskati prostor v sredstvih javnega obveščanja. Včeraj je dvajset pripadnikov iranske marksistično-leninistične organizacije «pejkar» zasedlo iransko veleposlaništvo v Stockholmu, kjer so hoteli podobno kot «mudžahedini» pred dnevi v Oslu seznaniti svet s svojimi zahtevami. Račune jim je prekrižala švedska policija, ki jih je po 5 urah izgnala s solzilcem. Neoboroženi napadalci so hoteli izsiliti protest švedske vlade zaradi kršenja najosnovnejših človeških pravic v Iranu obenem pa ustanovitev mednarodne komisije, ki bi preverila življenjske pogoje političnih jetnikov v iranskih zaporih. Sodeč po agencijskih vesteh je namreč «islamska pravica» še hujša od «šahove». Včeraj se je seznam umorjenih Homeinijevih nasprotnikov ponovno zdaljšal, v zaporih se gnete ljudi kot za časa Pahlavijevega režima teroristični napadi Homeinijevih nasprotnikov pa se stopnjujejo.

ČING ČING PRIČAKUJE

Čing Čing, osem let stara panda v londonskem živalskem vrtu pričakuje mladiča. Gre za redkost, saj ljubki medvedki v živalskih vrtovih le redkokdaj skotijo (Telefoto AP)

Zobar iztrgal klientki zobno protezo iz ust

BETHEL (Oklahoma) — Spor okrog zobne proteze je spravil pacientko v bolnišnico, zobozdravnika pa pred sodišče. Doktor Curtis Brookover je namreč trdil, da mu gospa Lee Ann Stoval dolguje še 50 tisoč lir, ko mu jih pa ni hotela izplačati (češ da je že dala 600.000 lir za nepravilno izdelano protezo, ki jo je moral nato zamenjati) je šel kar k njej domov in ji iztrgal umetno zobovje iz ust. Ženska trdi, da jo je fizično napadel in zahteva pol milijarde lir odškodnine, zobar se pa izgovarja, da ji je proteza padla med prerekanjem, kar ni ravno reklama za njegovo veščino.

LONDON — Da bi obvarovali safir neprecenljive vrednosti, ki bo razstavljen med drugimi izredno dragocenimi predmeti iz Sri Lanke, so si izmislili posebno zanesljivega čuvaja. V stekleno žaro, ki bo v prostorih Inštituta za Commonwealth v angleški prestolnici, bodo poleg safira postavili živo kobro, strupenjačo, katere smrtonosni pik naj bi predstavljal dovoljno obrambo pred tatinskimi naklepi.

Zaskrbljenost papeža zaradi mednarodnih zapletov v Sredozemlju

CASTEL GANDOLFO — Nevarnost nenadnega izbruha vojne je bila osrednja tema papeževega nedeljskega govora 15 tisočim vernikom, ki so se zbrali pred njegovo poletno rezidenco v Castel Gandolfu. Janez Pavel II. je izrazil zaskrbljenost nad sedanjim mednarodnim položajem in čeprav je bil njegov govor splošnega značaja, je na dlani, da je pri tem mislil zlasti na dogodke v Sidrskem zalivu. Nad obzorjem človeštva se porajajo znaki, ki spominjajo na grožnjo nove vojne, je dejal Woytila v zaključnem delu molitve in poudaril, da bo enako misel razvil tudi prihodnjo nedeljo ob 42. obletnici izbruha druge svetovne vojne. Vendar pa, je ob koncu optimistično dejal papež, v srcih dobrovoljnih ljudi trepeni želja po miru, ki je močnejša od vojne in uničenja.

BENEŠKI DNEVNIK

Bogat in poučen spored za udeležence «Mlade brieze»

Srečanja s taborniki na Matajurju in s predstavniki grmske občine

ČEDAD — Mladi udeleženci kulturno rekreativnega letovišča «Mlada brieza» so te dni absolutni protagonisti dogajanj v Benečiji.

V koči Pelizzo na Matajurju je bilo na primer zanimivo srečanje med nekaterimi starejšimi udeleženci letovišča in mladimi taborniki, ki so priredili pohod v hribih med Čenobolami in Dol. Tribiljem. Na skupnem srečanju so si prizadevali poglobiti spoznanje območja na Matajurju zlasti z zgodovinskega, gospodarskega, kulturnega in naravnega vidika. «Okrogle mize» so se poleg ravnatelja «Mlade brieze» prof. Beppina Crisetiga, udeležili tudi župnik Matajurja Pasquale Gujon, župan Špetra Slovenov Firminio Marinig in upravitelj planinske koče Renato Massera.

V živahno razpravo je med drugimi posegel tudi mladi Adriano Stulin, ki je govoril o taborniškem življenju v hribih z običajnimi težavami, a tudi velikim zadoščenjem, ki ga nudi ta «drugačna» oblika dopustništva. Gre vsekakor za pobudo, je še poudaril, katero velja ponoviti in razširiti za globlje spoznanje in ovrednotenje Nadiških dolin.

Otroci «Mlade brieze», ki letujejo v Hlodcjah pa so bili pred dnevi gostje grmske občine. Na srečanju z občinskimi predstavniki in krajevnimi kulturnimi operaterji so se seznanili s stvarnostjo v tej občini, katero so sicer že večkrat obiskali v okviru ekskurzij, ki so jih animatorji letovišča pripravili v prejšnjih dnevih.

Občina Grmek je znana zlasti po svojem bogatem naravnem in kulturnem okolju, ponaša pa se lahko tudi z nekaterimi pogumnimi gospodarskimi pobudami, kot sta tovarna športne opreme Beneco in zadruga S. Michele, ki se bavi z rejo ovac. Ta in še druga vprašanja so pritegnila pozornost mladih gostov, katerim so odgovarjali župan Fabio Bonini in občinski odborniki in svetovalci. V jutranjih urah pa so se otroci udeležili konference prof. Giorgia Matteuccija o kačah.

Pester dnevni spored so končali z živahno zakusko in plesnim tekmovanjem, na katerem so se pomerili mladi pari. Izredni gost večera je bil harmonikar Roberto Bergnach.

Na Višarjih srečanje ljubljanskega in videmskega škofa

TRBIŽ — Na Višarjih je bilo v nedeljo množično romanje slovenskih vernikov iz zamejstva, iz Koroške in iz Slovenije. Ob tej priložnosti je somaševalo 18 duhovnikov, verske svečanosti pa sta se udeležila tudi ljubljanski nadškof msgr. Šuštar in videmski nadškof msgr. Battisti. To je bilo prvo srečanje obeh škofov. Ob tej priložnosti je bil poudarjen pomen zbližanja, ki ga tako srečanje predstavlja; govor je bil o pomenu sodelovanja narodov v Evropi in ob tem poudarjeno dejstvo, da je papež Janez Pavel II. pred kratkim imenoval sv. Cirila in Metoda za zavetnika Evrope, skupno s sv. Benediktom.

Razbitine «Kosmosa» padle na Avstralijo?

CANBERRA — Avstralska vlada preverja utemeljenost vesti, da so na malo obljudenem severozahodnem področju države padle razbitine nekega sovietskega umetnega satelita. Več ljudi je namreč opazovalo bližajočo se svetlečo zeleno liso, nekateri pa trdijo, da so videli padati žareči material, ki da je povzročil manjše požare v goščavi. Astronom Michael Candy z observatorija v Perthu trdi, da bi lahko šlo za «kosmos 434», ki so ga izstrelili iz SZ leta 1971. Na približno istem področju so leta 1979 že padle razbitine ameriške vesoljske postaje «skylab», ki se je vnela po vrnitvi v atmosfero.

Sovjetska agencija «Interkosmos», ki ima nalogo slediti satelitskim poletom in obveščati tuje vlade o morebitnih padcih razbitin na Zemljo, pa trdi, da ji ni znano, da bi se satelit že vrnil v atmosfero.

PRIMORSKE VESTI

Gostinci kujejo in zbirajo izgube

KOPER — Ob visoki stopnji inflacije, več kot 50-odstotni rasti cen, stagnaciji produktivnosti in še nekaterih drugih pokazateljev, ki pojasnjujejo, kako so gospodarili v prvih šestih mesecih nakljub 33 odstotkom manjšim izgubam kot v minulem letu, ni razlogov, da bi na obalno-kraškemu območju lahko bili zadovoljni z rezultati gospodarjenja.

Celotni prihodek se je v primerjavi s prvim polletjem 1980 povečal za 43 odstotkov, porabljena sredstva pa za 45 odstotkov. Dohodek je bil večji za 38 odstotkom razporejeni dohodek pa za 36 odstotkov. Pri tem, poudarjajo na gospodarski zbornici v Kopru, ni vzpodbudno, da so so obveznosti za splošno skupno porabo v strukturi razporejenega dohodka povečale za 0,7 odst. delež čistih osebnih dohodkov pa je v tej strukturi manjši in je od lanskih 32,8 odstotka v strukturi razporejenega dohodka padel na 31,2 odstotka. Razlika znaša 1,6 odstotka in je le malenkost manjša od deleža akumulacije v razporejenem dohodku. Ta delež se je povečal za 1,7 odst., in je ob polletju znašal 19,8 odst. Absolutno pa je akumulacija v primerjavi z minulim letom za 49 odst. večja in znaša 1,3 milijarde dinarjev. Ob tem, ko se, kot smo omenili, povečujejo obveznosti za splošno skupno porabo iz dohodka in osebnih dohodkov pa se delež skupne porabe delavcev v kolektivih zmanjšuje in v razporejenem dohodku namesto lanskih 7 odst., zajema le še 5,4 odstotka. Izgube so letos bistveno manjše kot lani, ob polletju pa so bile skoncentrirane v gostinsko-turističnih organizacijah, za katere je, kot kaže nekaj povsem normalnega, da imajo ob polletju izgubo. Če bi računovodje te dni vzeli svinčnike v roke, brškone izgube ne bi ugotovili, pač pa bi razpolagali «z rezervo» za posezono in mrtvo sezono. Skupna izguba je na obali in Krasu ob polletju znašala 90,5 milijona dinarjev, od tega so jo gostinci imeli 80,7 milijona. «Vodili» so na Bernardinu s 27 milijoni, veliko slabši niso bili pri hotelih Palace z 18 milijoni in v Metropolu z 12 milijoni dinarjev. Ob vsem omenjenem pa dodajmo še, da je povprečni mesečni tisti osebni dohodek na delavca v obalno-kraški regiji bil 10.266 dinarjev in je torej za 29 odstotkov večji kot lani. Zanimivo pa je še to, da je bil ob minimalnem povečanju števila zaposlenih, na novo se je zaposlilo le 75 delavcev — dosežen odstotek razporejenih sredstev za osebne dohodke 30,6 odstotka, čeprav bi lahko v skladu z rastjo dohodka, oziroma določil o razporejanju dohodka, za osebne dohodke razdelili 36,1 odstotka več sredstev za osebne dohodke.

DUŠAN GRČA

Tale razpredelnica ti pove, kdaj lahko prihraniš v medkrajevnih zvezah.

URE MEDKRAJEVNIH ZVEZ

OD PONEDELJKA DO PETKA	OB SOBOTAH	OB NEDELJAH IN PRAZNIKIH
8 Redna tarifa	8 Redna tarifa	8 Znižana tarifa ponoči in ob praznikih
9,30 Tarifa ob konicah		
13,00 Redna tarifa	13,00 Znižana tarifa ponoči in ob praznikih	
19 Znižana večerna tarifa		
22 Znižana tarifa ponoči in ob praznikih		
8	8	8

Triminutni poziv med Milanom in Palermom, brez davčnih bremenitev, stane poprečno L. 1020, v urah redne tarife in L. 560 v urah znižane tarife ponoči in ob praznikih.

Telefon. Tvoj glas